

Henki &

elämä

Jyväskylän seurakunnan lehti 25.9.2015 • numero 14

Sanoin poliisille: Minä tulin

Kipukohtat
hahmottuvat
eläkepäivillä

► sivu 6–7

Enkeli rikkoo
näkymättömän
rajan

► sivu 10

Lapsenlapsen
syntymä lisää
rakkautta

► sivu 16

Pääkirjoitus

Samaan aikaan toisaalla

Hätämajoitukset ja vastaanottokeskukset säilyvät otsikoissa. Hallituksen leikkauksista varasti pakolaiskriisiltä hetken palstatilaa, mutta jäi sitten taas sivummalle. Varjoon, jossa on ruuhkaa.

Suomi on täynnä uutisen arvoisia asioita, jotka eivät koskaan yllä etusivulle asti. Koko maailman mittakaavasta nyt puhumattakaan. Pitäisikö paneutua siihen, kuinka paljon vammaisiksi epäiltyjä sikiöitä abortoidaan Euroopassa ikään kuin varmuuden vuoksi? Miten huonosti voivat kaikki ne lemmikkieläimet, jotka on ahdettu liian pieniin kerrostalosuonitoin? Kuinka paljon kiinalaistetuissa tuotetuissa kertakäyttöinen muovisulju kuormittaa ympäristöä?

Eivät uutiset maailmasta tekemällä loppu. Hahmotamme kuitenkin ympärillämme olevaa menoa niin pieninä pailoina, että isommat asiat menevät ohji ja yli.

EU:n tasolla on nikkaroitu tuhansittain erilaisia säädöksiä, ja mikä on jäänyt mieleen. Direktiivi, jolla säädettiin kurkun käyrydestä. Kurkku on jokaiselle tuttu ja sen käyryä helposti ymmärrettävä asia. Toisin on vaikkapa Inspire-direktiivin tai tekijänoikeuksien kollektiivihallinnointia koskevan direktiivin laita.

Tai jos puhutaan rahasta. Miljoonat ja miljardit menevät päätöksenteossa ja julkisessa keskustelussa helposti kaukaa viheltäen yli, mutta puoleentoista euron korotus vaikkapa bussilipun hintaan herättää ylenpalttisen vilkasta keskustelua. Ihminen on vajavainen.

Ihminen rakentaa maailmankuvansa niistä aineista, joista ymmärtää. Kovin usein ainekset ovat samanhenkisten, samoin ajattelevien ihmisten maustamia. Maailmakuva ei laajene, eikä ymmärrys lisäänty.

Ihminen on kiinnostunut siitä, mitä tapahtuu lähellä. Mitä kauemmas omasta elinpiiristä mennään, sitä vähemmän muiden kohtalot kiinnostavat. Karkeasti sanoen se menee niin, että mitä kauemmas itsestä etnisesti ja maantieteellisesti mennään, sitä enemmän pitää tulla ruumiita, jotta uutinen kiinnostaa. Tylä, mutta totta.

Vanhan kansan mukaan yhteen sydämeen mahtuu vain yksi ämmä. Sama yksioikaisuus tuntuu valitettavasti pätevän muuhunkin kuin rakkaus-elämään (ja kieliooppiin).

Marjo Rönnkvist
päätoimittaja

Henki & elämä

Kannen kuva: Mansur Yari tuli kaksi vuotta sitten Jyväskylään Irakin pakolaisleiriltä.

Kuva: Sami Saarenpää

Diakoniatyössä varaudutaan avuntarvitsijoiden määrän kasvuun

SIRPA KOIVISTO, KIRKON TIEDOTUSKESKUS teksti
AARNE ORMIO kuva

Kirkon diakoniatyössä ennakoidaan, että hallituksen suunnitellamat toimenpiteet talouskasvun vauhdittamiseksi kasvattavat avuntarvitsijoiden määrää, sillä monet sopeuttamistoimet vaikuttavat pienituloisiin ihmisiin.

Julkisuudessa keskusteluja dominoivat nyt taloudelliset näkökulmat ja kriteerit. Vaikka diakonian kautta saa myös taloudellista apua, diakoniassa keskustelujen keskiössä ovat muut arvot kuin talous.

Kirkon diakoniarahaston avustusta hakeneet ovat sanoneetkin, että tärkeämpää kuin raha on ollut se, että on saanut puhua omasta elämäntilanteestaan laajasti tulematta tuomituksi.

Ihmisten kokonaisvaltainen kuunteleminen on diakoniatyössä tärkeintä. Monella on taloudellisten huolten lisäksi muun muassa terveyteen, ihmisuhteisiin ja asumiseen liittyviä murheita. Palveluihin ohjaamisen merkitys on diakoniassa vahvistunut, diakonian työalasihteerit **Heini Lekander** Jyväskylän seurakunnasta sanoo.

Diakonian vahvuudeksi koetaan juuri kohtaaminen. Ihmisen kokonaisvaltainen kohtaaminen edellyttää entistä enemmän moniammatillista yhteistyötä.

Diakoniaa voidaan sanoa "turva-verkonkutojaksi" yhteiskunnassa, jossa turvaverkot yhä useammin pettävät. Kirkko tekee diakoniatyötä usein yhteistyökumppa-

neiden, kuten kuntien kanssa. Verkostotyö on Lekanderin mukaan kuitenkin muuttunut ja diakoniatyön on vakuutettava yhteistyökumppanit aiempaa pontevammin.

– Helposti unohtuu se, että kirkon diakoniatyöntekijät ovat sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisia, sairaanhoitajia tai sosionomeja, joilla on myös kirkon alan osaaminen ja valmius kuunnella ihmisten hengellistä hätää.

Diakonian keskeinen tehtävä on toivon ja luottamuksen lisääminen ihmisten elämässä, kun tulevaisuus on epävarmaa ja elämä kriisissä. Diakonian vertaisryhmät

ja mahdollisuudet kahdenkeskisiin keskusteluihin tarjoavat joskus ulospääsyn umpikujalta tuntuva tilanteesta.

– Moni ihminen elää nyt erilaisen pelkojen keskellä. Tähän kirkko voi tuoda toivoa ja luottamusta siitä, että asiat voivat sittenkin järjestyä paremmin, Lekander rohkaisee.

Diakoniatyöntekijöillä oli koko maassa 634 000 asiakaskontaktia viime vuonna. Eri asiakkaita oli 147 700. Taloudelliset huolet olivat tavallisin syy ottaa yhteyttä diakoniatyöntekijään. Asumisen kalteus nousi esiin monissa keskusteluissa. Kirkko antoi suoraa taloudellista apua 7,7 miljoonaa euroa.

Ihmisten kokonaisvaltainen kuunteleminen on diakoniatyössä tärkeintä. Mahdollisuus keskusteluun voi tuoda helpotusta vaikeaan elämäntilanteeseen.

Tapetilla

Sisäinen blondini ahtautuu älyvaatteisiin

KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Nykyään pitää tarkkailla itseään ja kehonsa toimintoja. Askelmittareista on otettu pitkä askel aktiivisiksi, jotka kommentavat liikkumaan. Näppärimissä lenkkareissa ja kävelykengissä on karttatoiminto, joka ohjaa liikkujaa pysymään oikealla reitillä ja aut-

taa perille vieraassa kaupungissa. Seuraava kehityssaskel on kuulemma älyvaatteet, jotka seuraavat kantajansa toimintoja – olenko liikkunut riittävästi, kulutanko kaloreita, onko sydämen sy(t)ke normaali.

Varmaan ihan hyvä, mutta sisäisen blondini tunnistaa tässä vaaran merkit. Jos vaatteissa alkaa olla liikaa älytoimintoja, se moni-

mutkaistaa ihmisen arkea. Enää ei riitä, että löydät istuvan ja oikeanvärisen vaateen, jonka materiaalin tuntuu hyvältä. Vaatekaupan myyjältä pitää osata kysyä, että onko tämä pc- vai mäkkipohjainen paita. Onko siinä windows- vai android-käyttöjärjestelmä? Tai entäs tämä luumunvärinen iPaita mallinukan päällä – onko se sittenkin parempi käytössä?

Käytössä älyvaate vaatii todennäköisesti välillä päivityksiä. Yhtäkkiä se ilmoittaa asentavansa niitä, minkä jälkeen hihat tai lahkeet jumittuvat siihen asentoon, jossa ne olivat toiminnin alkaessa. Ehdiäpä siitä sitten bussiin, kun paitaan asentuu hi-taas-ti 11 uutta ohjelmapäivitystä.

Virustorjuntaohjelma napsahtaa päälle koska tahansa, ja sitten etenet nykyisin liikkein, kun älyvaate jumii ja ohjelma kaatuu. Sitäkin villimmin voi käydä, jos virustorjuntaohjelma ei ole kunnossa, ja joku hakeroi hameesi tai housusi ja saa sinut zumbaamaan kesken tärkeän kokouksen.

Mieluummin vanha tweedhame, kiitos.

Elintoimintoja mittaavat älyvaatteet ovat uusinta uutta pukeutumisessa. (Kuvan villapaita ei liity juttuun mitenkään.)

Ajassa

LC Jyväskylä/Jyvässeutu ry:n ylläpitämä tuoremehuseura toimii vanhassa navetassa Viherlandian takana. Mikko Näkkilä on toiminut mehustamon vetäjänä siitä asti, kun toiminta siirtyi martoilta Lions Clubille. Tuoremehuseuralle voi tuoda omenoita mehustettavaksi vielä lokakuun 7. päivään asti.

Paras omenamehu on omista omenoista puristettu

Lions Club Jyväskylä/Jyvässeutu pyörittää vapaaehtoisin voimin pohjoisen Keski-Suomen ainoa tuoremehuseuraa. Mehustamon tuotolla tuetaan niin lapsia, nuoria kuin sotaveteraaneja.

SIRPA KOIVISTO teksti ja kuva

Mehustamon vetäjä Mikko Näkkilä, miten tuoremehuseura toimii?

Mehustamon pääperiaate on puristaa asiakkaiden tuomista omenoista odottaessa mehua. Toiminta mehustamolla alkaa asiakkaan omenoiden punnituskella, joka antaa perusteen maksamiselle. Vaa'alta omenat nostetaan murskaimen hihnalle, joka vie omenat murskaimen. Puseramisessa mehu erotetaan murskeesta säiliöön, josta mehu siirretään pumpun avulla joko asiakkaan astioihin tai pastörointilaitteeseen. Pastöroitu mehu pussitetaan mehusen kolmen litran pusseihin tai asiakkaan puhtaisiin pulloihin. Pastöroitu mehu säilyy huoneenlämpöisessä varastoinnissa, mutta raaka mehu täytyy pakastaa, jotta se säilyy.

Mihin yhdistys käyttää toimintansa saatavat tulot?

Lasten- ja nuorisotyön osalta kohteina ovat muun muassa YAD, Mobile, keskussairaalan lastenosasto, opettajien nuorisokoulutus sekä sotaveteraanien ja vanhusten osalta Votainvaldian Sairaskoti, Keljon vanhainkoti ja Suo-

mipojat. Toiminnan tuloista me- nee tietysti merkittävä osa verot- talle.

Pyörikö mehustamo täysin vapaaehtoisin voimin?

Mehustamo toimii vapaaehtoisin voimin. LC Jyväskylä/Jyvässeudun jäsenet vaimoineen ovat vetäjinä. Avustajina ovat LC Kuokkalan, LC Wilmojen jäsenet sekä Reippaiden Poikien lippukunnan edustajat. Viime syksynä talkootyötä tuli kaikkiaan noin 1800 tuntia.

Mehustamo on Jyvässeudun ainoa. Kuinka kysyttyä toiminta on?

LC Jyväskylä/Jyvässeudun mehustamo Viherlandiassa on ainoa Jyvässeudulla ja pohjoisessa Keski-Suomessa. Tämän lisäksi mehusen puhtaastiin pulloihin. Pastöroitu mehu säilyy huoneenlämpöisessä varastoinnissa, mutta raaka mehu täytyy pakastaa, jotta se säilyy.

Miksi mehustamoja on niin vähän?

Mehustamon laitteiden hinta nousee yli 20 000 euroon. Käyttöaika on yksi kuukausi vuodessa. Suomessa laitteiden valmistus on loppunut 1980-luvulla, joten lait-

teet joudutaan tuomaan Keski-Euroopasta.

Millainen omenasato on tänä vuonna?

Kolmena edellisvuonna käsittelime mehustamolla yli 50 000 kiloa omenoita. Tänä syksynä arvioimme päästävän noin 30 000 kiloon, joka kuvastaa keskimääräistä heikompaa satoa.

Mistä omenista syntyy paras mehu?

Paras mehu syntyy vielä hieman raakana olevasta omenasta. Omenalajike on makuksymys, josta voi olla montaa mieltä.

Millaista on hyvä omenamehu?

Raikas, kylmä, vitamiinipitoinen (myös pastöroitu), punertava ja omista omenoista puserrettu mehu. Omista omenoista tehty on tunnekysymys, joka lisää makuisuutta.

Mehustatko vain omenoita?

Allergian ja laitteiden ylimääräisen puhdistamisen takia mehustamme vain omenoita.

Mikä on pienin määrä, joka kannattaa tuoda mehustettavaksi?

Olemme suosittelleet mehustetta-

vaksi vähintään 25 kiloa, mikä johtuu puristimesta.

Näetkö mehustusesongin aikana nukkumaan mennessäsi silmissäsi omenoita?

En enää nykyisin näe omenoita tai toimintaan liittyviä unia. Alkuvuonna pastörointilaitte tukkiintui joskus unessa, kun oli joutunut pastöroimaan puoleen yöhön. Tuolloin oli vielä käytössä vanha tehoton pastörointilaitte.

Hienoin omenamuistosi?

Hienoin muisto omenoisiin liittyen on ennen kouluikää 1940-luvulla joulupukilta saamani omenat. Kotonani maalla Konnevedellä ei ollut omenapuita.

Jos saisit käsiisi hyvän ja pahan tiedon omenan, mitä tekisit sille?

Mikäli tietäisin, mistä puusta omena on peräisin, heittäisin sen pois. Tietämättömänä alkuperästä saattaisin maistaa.

Suomen murteissa omenalla on monta nimeä, esimerkiksi ruotsista tulevat äpyli, eppeli ja venäjältä tuleva jaaplukka. Mikä on sinun sanasi omenalle?

Yksinkertaiselle savolaiselle se on pelkkä omena, joskus omppu.

Kuokkalan aluekappalaiseksi esitetään Buchtia

Kuokkalan aluekappalaisen virkaan esitetään valittavaksi **Riku Bucht**. Jyväskylän seurakunnan kirkkoneuvosto oli yksimielisesti Buchtin kannalla ja esittää kirkkovaltuustolle tämän valintaa. Valtuusto päättää asiasta lokakuun kokouksessaan.

Riku Bucht on 39-vuotias ja työskentelee seurakuntapastorina Kuokkalassa. Hän on koulutukseltaan teologian maisteri ja työskennellyt Jyväskylän seurakunnassa vuodesta 2004. Kuokkalan aluekappalaisen virka tuli auki **Pekka Mustosen** eläköidyttyä kesällä.

Kirkollis- veroprosentti säilynee ennallaan

Jyväskylän seurakunnan jäsenen maksama kirkollisveroprosentti säilynee nykyisellään. Viime keski- viikkona kokoontunut kirkkoneuvosto esittää, että veroprosentti pidettäisiin 1,45:ssä vuonna 2016. Veroprosentti vahvistaa lokakuussa kokoontuva kirkkovaltuusto.

Nykyisellä veroprosentilla seurakunnan kokonaistulos vuosina 2016-18 muodostuu taloussuunnitelman mukaan noin 0,8 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Summassa ei ole huomioitu investointeista syntyviä kustannuksia.

Lohikosken kirkko pois käytöstä

Lohikosken kirkko suljetaan toistaiseksi. Syynä ovat sisäilmaongelmat. Seurakunnan toimistot on siirretty työntekijöiden oireilun vuoksi Lohikoskelta toisaalle jo aiemmin, ja jumalanpalvelukset siirrettiin Lahjaharjun kappeliin pari vuotta sitten. Tiloja on kuitenkin käytetty edelleen muun muassa juhlatiloina. Jyväskylän seurakunnan kiinteistöpäällikkö **Veikko Toivakan** mukaan Lohikosken kirkon sisäilmaongelmien selvittely jatkuu. Kirkkoneuvosto tekee virallisen päätöksen rakennuksen sulkeamisesta lähiaikoina.

Seurakunta hakee jatkoa ympäristödiplomille

Jyväskylän seurakunta hakee jatkoa 2011 saamalleen ympäristödiplomille. Kirkkoneuvosto hyväksyi seurakunnan ympäristöohjelman mukaiset tavoitteet seuraavalle diplomaudelle 2015-20.Ympäristöohjelman ja kirkon ympäristödiplomien tavoite on hallita toiminnasta ympäristölle aiheuttuvia haittoja ja pyrkiä määrätietoisesti pienentämään niitä. Seuraavalla diplomaudella päätavoitteita ovat kestävien liikkumismuotojen lisääminen, ympäristönäkökohtien painottaminen tuotteiden ja palveluiden valinnassa sekä sähköisten palvelujärjestelmien kehittäminen.

”Uskon, mutta en niin kuin kirkko opettaa”

Oulussa muutamat papit huomasivat käyvänsä vapaa-ajallaan keskusteluita ihmisten kanssa, jotka pohtivat omaa tapaansa uskoa. Aralla mielellä esitetyt kysymykset ja epäilykset olivat papeillekin tuntemuksina tuttuja. Miksei niistä voisi puhua julkisestikin, yhteen kokoontuen?

HEIKKI ILMPIÖ
teksti ja kuva

Voiko pappikin kokea uskonelämässään epäilyksen hetkiä ja pukea ne sanoiksi? Onko Raamattu Jumalan sanaa? Onko rukoilemisen turhaa?

Muun muassa näistä teemoista on keskusteltu Oulussa agnostikkoiltoissa. Kreikan kielen sana gnosis tarkoittaa tietoa. Agnostikko on henkilö, joka ei väitä tietävänsä onko Jumalaa olemassa. Hän ei myöskään kiellä Jumalan olemassaoloa, koska sitä ei voida todistaa.

Keväällä 2013 neljä oululaispappia päätti järjestää sarjan iltoja, joissa luotiin tilaa sille, että ihmiset saivat sanoa ajatuksiaan ja pohdintojaan ääneen.

– Ensin saa sanoa mitä ajattelee. Siinä ei siis sanota lopullisia toetuksia tai kumota mitään oppetta, vaan siitä keskustelu lähtee liikkeelle, kertoo **Stiven Naatus**.

Mistä lisää tuoleja? Stiven Naatus (vas.) ja Mikko Salmi ovat nähneet, että ihmisiä kiinnostaa aito pohdinta uskon liittyvissä kysymyksissä.

– Me ajateltiin haastaa ennen kaikkea itseämme ja omia ennakkoluulojamme. Entä jos uskalletaisiin katsoa rehellisesti ja avoimesti, että mistä näissä uskon dogmeissa on kysymys, **Mikko Salmi** täydentää.

Illoista tuli suosittuja, ja paikalle saapui ihmisiä, jotka harvemmin kuuluttivat kirkon penkkejä. Naatus ja Salmi kuuluivat järjestäjäporukkaan, joka sai myöhemmin kutsun saapua Oulun hippakunnan tuomiokapitulin kuultavaksi. Olihan papeista ja näistä illoista tehty kevään aikana kolme kantelua.

Kantelut koskivat iltojen sisältöä ja kohdistuivat pääasiassa kysymykseen, ovatko illoissa vastuunkantajina toimineet papit pysyneet kirkon opissa ja tunnustuksessa. Tuomiokapitulin päätöksen mukaan kantelut eivät johda toimenpiteisiin. Kapituli oli ratkaisussaan yksimielinen.

Sekä Salmi että Naatus ovat

saaneet palautetta myös toisilta papeilta ja seurakuntalaisilta. Populaarisuuden lisäksi muuta on mahtunut myös negatiivista arvostelua. Monet teologit ovat kertoneet ymmärtävänsä, että asiat eivät ole yksinkertaisia. Siksi niistä ei joidenkin mielestä kannattaisi puhua ihmisten kanssa. Tästä Salmi on vahvasti eri mieltä.

– Uskon että ihmiset pystyvät käsittelemään vaikeita kysymyksiä, esimerkiksi jumalakuvaan liittyen. Heillä on myös oikeus nostaa kysymykset pöydälle, ja meillä velvollisuus antaa tilaa siihen.

Agnostikkoiltojen tarkoitus ei ole tuottaa ihmisille epävarmuutta,

vaan varmuutta omasta ajattelusta. Siitä, mikä on itselle totta, ja pohjimmiltaan myös levollisuutta suhteessa Jumalaan, Mikko Salmi toteaa.

Oulussa on vuosien saatossa toteutettu muitakin projekteja, joiden taustalla on mietintää kaupunkilaisen uskosta ja siitä, miten tämän päivän ihminen määrittelee omaa uskonelämäänsä.

– Uskoonhan on sisään leivottu se, että me ei tiedetä vaan me luotetaan. Usko on suhteessa olemista johonkin asiaan, ja silloin se on prosessi, Stiven Naatus pohdikselle.

– Minulla ainakin vaihtelee tämä uskon ja tietämisen taso, välillä

epäilen ja joku toinen päivä olen hyvin vakuuttunut. Uskon, että se on samanlainen prosessi niin papille kuin seurakuntalaisellekin, Salmi jatkaa.

Naatus ei itse asiassa pidä koko agnostikko-sanasta, sillä hän pitää itseään kristittyinä. Hänen mielestä kristinusko ei sulje pois ihmisen omaa ajattelua eikä kokemusta. Entä väitteet tai pelot siitä, että tässä heitetään oppi ja traditio pois?

– Totta kai meidän uskon kokemus tai ihmisen kokemus ylipääntään nousee jostain traditiosta, me näemme asiat sen läpi ja me olemme sen lapsia, Stiven Naatus painottaa.

Hengissä

Mark. 2: 23–28

Jeesus kulki kerran sapattina viljapellon laitaa, ja hänen opetuslapsensa alkoivat kulkiesaan katkoa tähkäpäitä. Silloin fariseukset sanoivat hänelle: ”Katso nyt! Miksi opetuslapsesi tekevät sellaista, mitä sapattina ei ole lupa tehdä?”

Mutta Jeesus vastasi heille: ”Ettekö ole koskaan lukeneet, mitä Daavid teki, kun hänen ja hänen miestensä tuli nälkä eikä heillä ollut ruokaa? Hän meni, Abjatarin ollessa ylipappina, Jumalan huoneeseen ja otti uhrileivät, söi ja antoi miehillekin, vaikka niiden syöminen on sallittua ainoastaan papeille.”

Ja Jeesus sanoi heille: ”Sapatti on ihmistä varten eikä ihminen sapattia varten. Niinpä ihmisen Poika on myös sapatin herra.”

Syntilistat ovat moralismia

Kristinusko ja vapaus! Monen mielestä toimimaton yhtälö: usko rajoittaa ajatuksenvapautta.

En ymmärrä uskontulkintaa, jossa ajattelu on uskon uhka. Usko on ikään kuin uskonlauselmien vakuuttelua, ja toisin ajattelevat ihmiset tai tieteen tutkimustulokset uhkaavat sitä. Mikään universumissa tai meidän elämässämme ei ole Jumalalle vierasta. Sen tutkiminen on huikaa retki. Mitä hyvänsä löydämme, se ei tee tyhjäksi Jumalan luomis- ja pelastustyötä. Rakkaus voi asua vain vapaudessa. Jumalan tuomion pelko ei synnytä rakkautta häntä kohtaan, siksi hän astuu itse tänne maailmaan julistamaan ääretöntä armoa.

Mihin kristinuskon rajoittaa ja sitoo oikeasti?

Rakkautteen. ”Kristitty on yhtä aikaa kaikkien orja ja täysin vapaa”, sanoi **Luther**. Elämisen suuntaa näyttävät lähimmäisen silmät. Niiden peilistä näen itseni, näen hädän ja pyynnön auttaa. Tähän olemme sivistyneet. Vapauden rajat menevät siinä, etten polje toisen oikeuksia. Jokainen ihminen on Jumalan kallis lapsi, ja missä hänen elämänsä uhataan, sinne pitää mennä puolustamaan.

Mitä Jeesus tarkoitti, kun sanoi, että sapatti on ihmistä varten?

Uskonnolliset ja yhteisölliset tavat tulisi nähdä ihmisen tueksi ja voimaksi tarkoitettuina. Lepopäivän pyhyys hoitaa työn kuormittamaa. Sapatti kutsuu nauttimaan yhdessä vapaa-ajasta, iloista leikistä Jumalan kasvujen edessä. Jos tapoja käytetään toisen lyömiseen tai sortoon, ne muuttuvat vihan välikappaleiksi. Ihminen on Jumalalle rakas. Ihminen on aina ensin, eivät säännöt. Hyvä sääntö on vaikkapa varastamisen kieltä, se suojelee yhteisöä. Mutta jos yhteisö on sillä lailla sairas, että se ylläpitää rakenteellista köyhyyttä eikä huolehdi heikoimmista, voi olla oikein varastaa ruokaa tai lääkkeitä elämän suojelemiseksi.

Mitä myhen pito antaa ihmiselle 24/7-muon vastapainoksi?

Sunnuntai ei yhteiskunnassamme ole päivänä pyhä. Levosta ja palautumisesta ei silti pidä tinkiä. Viriketulan ja jatkuvan taivoitettavissa olemisen vastapainoksi on välttämätöntä, että saa vain olla.

Näyttää siltä, ettei suurimmalla osalla ihmisistä ole uskonnollista tarvetta kokoontua yhteen.

Mutta pyhyden kuulostelu tuntuu olevan yleisinhimillistä. Sille täytyisi etsiä aikaa. Uskon kysymykset ovat kysymyksiä siitä, kuka minä olen, miksi elämäni on sellaista kuin on, mikä merkitys kaikella on ja miten osaisin olla toisten kanssa.

Nämä ovat elämän syvintä ydintä. Ilman niitä ihminen on vain rahaa tuottava ja tavaraa kuluttava robotti. Vaikka kyllä hyväntehtemistäkin voi tulla niin raskas taakka, että ihminen nähtyy. Siihenkin tilaan voi lääkkeeksi kuulostella elämän ääntä: et voi tehdä enempiä kuin oman osuutesi, tule lepoon.

Kannattako perinteitä vaalia?

Perinteitä kannattaa miettiä. Suosittelun kasteperheen vanhemmille heidän oman hengellisen perintönsä perkaamista. Millaisia tapoja oli kotona? Mitä on kerrottu Jumalasta ja Jeesuksesta? Mitä lauluja muistan? Mistä vanhempani saivat voimaa ja viisautta, mistä itse sitä ammennan? Missä puolisoiden usko on samanlaista, mitä eroja on ja miten niiden kanssa luovitaan? Tältä pohjalta on hyvä

Kristityn vapaus 27.9. Halsilan seurakuntakeskuksessa saarnaa pastori Eeva-Kaisa Rossi Messu alkaa klo 12.

mieltä, millaista uskoa välittää lapsilleen. Ilon tukahduttavalla perinnöllä voi katkaista siivet.

Onko kirkolla turhia perinteitä?

Minulle raskasta on altituihin mieltiminen, meneekö jokin asia ”oikein” (saako nauraa tai puhua, ei uskalla laulaa nuotin vierestä). Ne on kumottu jo alussa, kun Jeesus sanoi, että kaikki käskyt voidaan täyttää Jumalan ja lähimmäisen rakastamiseen. Syntilistat ovat turhaa perinnettä ja puhdasta moralismia. Ne on kumottu jo alussa, kun Jeesus sanoi, että kaikki käskyt voidaan täyttää Jumalan ja lähimmäisen rakastamiseen. Syntilistojen laatiminen kääntää huomion sivuun ja harhauttaa ihmisen uskomaan, että hän on onnistunut omassa elämässään.

Kohtuuteen myös energiankulutuksessa

Seurakunnat ovat jo pitkään kiinnittäneet huomiota energiankulutukseen ja sen hillitsemiseen. Energiansäästö ja energiankulutuksen seuranta ovat arkipäivää myös Jyväskylän seurakunnassa.

SIRPA KOIVISTO teksti
MIKKO KARJALAINEN kuva

Ympäristödiplomiseurakunnissa energiatehokkuuteen panostaminen on tärkeä osa ympäristövaikutusten huomioinnissa. Energiankulutuksen pienentämiseen pyritään sekä vanhoja kiinteistöjä remontoitaessa että rakennettaessa uusia toimitiloja.

– Remonttien yhteydessä pyrimme siihen, että lopputulos olisi rakennusratkaisuiltaan ja tekniikoiltaan mahdollisimman nykyaikainen ja energiankäytön osalta mahdollisimman taloudellinen, Jyväskylän seurakunnan kiinteistöpäällikkö **Veikko Toivakka** kertoo.

Näin tehtiin muun muassa viime vuonna valmistuneen Säynätsalon seurakuntatalon remontin yhteydessä.

– Remontissa otettiin huomioon kaikki, mikä tämän hetken tietämyksen valossa on mahdollista huomioida. Talotekniikka uusittiin kokonaan, ilmanvaihtojärjestelmä, säätöautomaatiikka ja lämmön talteenotto ajantasaisesti, Toivakka luettelee.

Energiatehokkuuden parantamiseen pyrittiin tiukoilla rakennusmääräyksillä ja -ohjeilla.

– Rakentaminen on varsinkin kalliin säänneltyä. Rakennusluvan käsittelyvaiheessa on annettava perusteelliset selvitykset energia-asioista, esimerkiksi rakenteiden lämmöneristävyydestä, tekni-

kan tasosta, ilmanvaihdosta ja lämmön talteenotosta, Toivakka sanoo.

Jyväskylän seurakunnan omistuksessa on lähes 40 omaa kiinteistöä: kirkkoja, seurakuntakeskuksia, pappiloita, kappeleita ja leirikeskustoja. Tämän lisäksi on huomattava määrä vuokratiloja sekä seurakunnan omistuksessa olevia asuntoja.

Suuren kiinteistömassan ylläpito on kallista. Toivakka laskee, että energialasku on vuositasolla noin 800 000 euroa. Neljäsosa tiloista kuluttaa runsaasti energiaa. Energiankulutuksen ero energiatehokkuuksiin on yhä paljon.

– Tyhjiä ja vajaakäytöllä olevia tiloja on vieläkin liikaa. Kiinteistömassaa pitäisi vähentää merkittävästi. Tämä tehostaisi niin tilankuuden energiankäyttöä, Toivakka huomauttaa.

Eniten energiaa kuluttaa ilmanvaihto. Sen osuus energiankulutuksesta on noin 40 prosenttia. Kulutusta on pyritty hillitsemään muun muassa lämmön talteenotolla. Järjestelmä on käytössä lähes kaikissa seurakunnan tiloissa.

Kiinteistöjen energian ja veden kulutusta seurataan vuosittain. Pienilläkin muutoksilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia.

Kirkon ilmasto-ohjelmassa seurakuntia suositellaan vähentämään energiankulutusta ja käyttämään uusiutuvia energiamuotoja. Aurinkoenergian käytön mahdollisuuksia on pohdittu muun muassa Lahden seurakuntayhtymässä.

– Jos huonelämpötilaa nostetaan parilla asteella, lämmityskustannukset nousevat 10 prosenttia. Kaikkien kiinteistöjen osalta se merkitsisi jo noin 50-80 000 euron lisäkustannuksia vuodessa, Toivakka valottaa.

– Tällainen toiminta sopii hyvin kirkon kaltaiselle toimijalle. Hyvin monet ympäristödiplomiseurakunnat ovat olleet esimerkiksi energiankulutuksen hillitsemisessä ja kartoittamisessa.

Kirkon ilmasto-ohjelman teemana on kiitollisuus, kunniointi ja kohtuus.

– Se on hyvä lähtökohta. Maapallon tilasta pitää olla huolissaan. Joudumme entistä enemmän miettimään, miten voimme vähentää hiilidioksidipäästöjä ja pyrkiä kohti nollapäästöjä. Kiitollisuus ja kunniointi Jumalan luomistyöstä ja elämän ihmeellisyydestä motivoivat kohtuullisuuteen, Sipiläinen sanoo.

Kiinteistömassaa pitäisi vähentää merkittävästi.

Jyväskylän seurakunta käyttää energialähteinä kaukolämpöä, sähköä ja polttoöljyä. Kaukolämmön osuus on noin puolet ja sähkön osuus noin 30 prosenttia. Sähköstä lähes puolet on uusiutuvaa energiaa.

Toivakka uskoo, että öljylämmitys korvataan muilla energiaratkaisuilla siinä vaiheessa, kun öljylämmityslaitteet tulevat teknisen elinkaarensa päähän.

Energiansäästövaihtoa vietetään 5.-11.10.2015. Jyväskylän seurakunta on mukana kampanjassa.

Lähetystyötä ihan lähellä

Jos suomalaisilta kirkossakävijöiltä kysyy maita, joissa lähetysjärjestömme tekevät työtä, mainintoja saanevat etenkin Afrikan ja Aasian maat. Mutta kirkon lähetystyötä on lähempänäkin, Jyväskylästänkin vain joidenkin satojen kilometrin päässä – Venäjällä. Siellä on myös Suomen Lähetysseura. Mitä teemme Venäjällä? Kääntymmekö ortodokseja luterilaisiksi?

Lähetysseura ei ole Venäjälläkään liikkeellä omin päin. Kaikki työmme on yhteistä työtä kumppanimme Inkerin kirkon kanssa. Tuemme esimerkiksi suoraan 11 seurakuntaa. Olemme kirkon koulutuksen suurin tukija. Kasvava apumme vastaanottaja on Inkerin kirkon alaisuudessa toimiva lasten turvakoti Dikoni Viipurissa.

Mutta keitä ovat Inkerin kirkon seurakuntalaiset? Kasvava osa heistä on muita kuin suomalaistaustaisia: venäläisiä, tataareja, mareja, burjaatteja, saksalaistaustaisia, kuten Jyväskylän ystävyysseurakunnassa Saratovissa. Jotkut tulijat ovat aiemmin olleet uskonnollisesti välinpitämättömiä. Toisten tie on kulkenut monen uskonnollisen ryhmän kautta. Ja on niitäkin, jotka sanovat olleensa ortodokseja. Monelle Inkerin kirkkoon liittymisen syy on se, että luterilaisuuteen kuuluu vahva Raamatun opetus.

Venäjällä ortodoksisuus ei useinkaan tarkoita uskonnollista vakaumusta. Jos ihminen on kansallisuudeltaan venäläinen, hän voi pitää itseään ortodoksina, vaikka samalla kertoisi olevansa ateisti.

Ukrainan sota, Venäjän talouden alamäki ja kansalaisvapauksien kaventuminen eivät ole toistaiseksi horjuttaneet Inkerin kirkon elämää. Mutta ei kirkon asema ihan helpokkaan ole. Vaikka viralliset suhteet Venäjän ortodokseen kirkkoon ja viranomaisiin ovat kunnossa, Inkerin kirkkoa on historiansa takia helppo luonnehtia tai ”venäläisyydelle vieraksi” tai lahkoksi. Niitä lyömäaseita käytetään ajoittain nytkin.

Edelleenkin Inkerin kirkko tarvitsee suomalaisten taloudellista tukea ja esirukouksia.

Pekka Mikkola

Suomen Lähetysseuran aluepäällikkö Venäjällä ja Virossa syyskuun alusta 2013 elokuun loppuun 2015.

Tänään rukoilen

Anna meille avoimet sydämet

Jesus, auta, että puhuisimme vähemmän puolestasi ja muuttuisimme enemmän kaltaisiksi. Olimme köyhiä tai rikkaita, an-

na meille avoimet sydämet ja pelasta meidät itsekkyydeltä.

mies, 39

Ristiriitoja ja riipivää rakkautta

Maija Kinnusen elämässä on ollut paljon draamaa ja rankkoja asioita, mutta yhtä aikaa suuri määrä kiitollisuutta. Hän neuvoo hyväksymään, että ihminen on raadollinen olento.

PETRI KANANEN
teksti ja kuva

Maija Kinnunen istuu olohuoneessaan Korttesuolla. Hänestä kuuluu levollisuus. Tämä ihminen on sinut itsensä kanssa.

Maija, silloin vielä Paajanen, syntyi Karjalankannaksen Pyhäjärven pitäjässä vuonna 1934. Alkoi Talvisota. Piti lähteä evakoon, karkuun päälle vyöryvä Neuvostoliiton armeijaa.

– Oltiin kelkkamaässä, ja yhtäkkiä meidän lastenkodin täti tuli ja sanoi, äkkiä sisään. Sota on alkanut jo kaksi päivää sitten.

Pyhäjärven rautatieasema oli täynnä ihmisiä käsissään nyssäköitä. Myöhemmin Maija kuuli, että se oli viimeinen siviilijuna, joka Pyhäjärveltä lähti.

Maija päätyi Pohjanmaalle nukkumaan kansakoulun lattialle, painimatolle kolmenkymmenviiden muun Pyhäjärven lastenkodin lapsen kanssa. Hän oppi lukemaan viisivuotiaana Talvisodan aikana.

– Olimme ihan kuin nykyajan pakolaiset.

Talvisodan jälkeen koulun lattia vaihtui helluntaiseurakunnan rukoushuoneeksi. Lastenkoti sai olla siellä seuraavat seitsemän vuotta.

– Se oli minulle aika hyvää ai-

kaa, kun sai asua niin pitkään samassa paikassa.

Lastenkodin sielu oli Helmi-täti. Hän oli ystävällinen ihminen, josta Maijalla on edelleen hyvät muistot. Helmi herätti lapset laulamalla ja aamurukouksilla. Maija kas-

” Lastenkodin lopettaminen oli kamalan rankka juttu.

voi kristinuskoon.

Kun sota loppui, ja lastenkotia ylläpitänyt Pyhäjärven kunta joutettiin luovuttamaan Neuvostoliitolle, piti myös lastenkoti lakkauttaa.

– Lastenkodin lopettaminen oli kamalan rankka juttu.

Jotkut pääsivät biologisten vanhempiensa luo. Maijan isä oli muuttanut Amerikkaan, ja äiti antanut lapsensa pienenä lastenkotiin. Maija oli käynyt kaksi vuotta oppikoulua luokan priimuksena. Helmi-täti halusi ehdottomasti, että hän pääsisi jatkamaan opintojaan.

Helmi-täti oli tullut uskoon Suomen Raamattuopiston johtaja **Urho Muroman** kautta. Kasvattajaäi-

diksi löytyi tätä kautta Raamattuopiston johtajatar **Marja-Terttu Tolamo**. Maija meni asumaan opistolle Kauniisiin 13-vuotiaana.

Maija asui kasvattiäitinsä kanssa opiston toisessa kerroksessa. Hänellä oli oma pieni huone, johon mahtui sänky, kirjoituspöytä ja kirjahylly.

Muroma oli saarnamies ja julistaja, herätysaarnaaja, joka puhui kovalla äänellä. Kun hän piti oppitunteja, niin puhe kuului opistolla Maijan huoneeseen saakka.

Maijalle oli kova pala, kun Muroma korosti uudestisyntymistä. Kristillisyyden kasvanut Maija olisi halunnut olla niin kuin kaikki muutkin opistolla ja syntyä uudelleen.

” Minun piti päästä ihan ikimäärään elämään.

– Minun piti kestää se ristiriita, mikä siinä talossa oli. En voinut luopua omasta varmuudestani. Tiesin, että olen Jumalan lapsi kaikesta huolimatta.

Ristiriidasta huolimatta Maijalla oli hyvä olla kasvattiäitinsä huomassa. Hänkin oli säilyttänyt kodin uskon.

Vaikka elämä on jättänyt Maija Kinnuselle kipupisteitä, vaalii hän muistoja kiitollisella mielellä. Kinnunen vaihtaisi montakin päivää elämästään. Elämän valintoja tehdessään ei kuitenkaan tiennyt niiden seurauksia. Tällä hetkellä Kinnunen lukee usein silmin teologiaa, jonka opetukset hän omasta mielestään otti liian annettuina vuosikymmeniä sitten.

– Sain olla siellä kaikessa rauhassa, kun opiskelin Helsingissä. Opiskelin teologiaa niin kuin kasvatusäitini. Ihailin häntä paljon.

Maija valmistui ylioppilaaksi ja teologian kandidaatiksi, sai stipendin Saksaan opiskelemaan juutalaisuutta, ja Suomen palattuaan hän meni sihteeriksi Raamattuopistolle. Pian Maija huomasi, ettei se työ ollut häntä varten.

– Minun piti päästä irti ihan ikimäärään elämään. Huomasin, että tykkään opettamisesta.

Maija lähti Israelin ensin kibbutzille. Hän sai myös vuoden stipendin Jerusalemin yliopistoon. Tästä alkoi Israelin matkojen sarja.

Kahdeksi vuodeksi pidentyneen opiskelun jälkeen Maija meni Lähetysseuran lähettämänä Jerusalemiin lastenkodin asuntolanhoitajaksi. Ensimmäinen vuosi oli pommiuhkineen niin kova, että se jäi tämän rupeaman viimeiseksi. Lähdistön ortodoksijuutalaiset eivät pitäneet lainkaan siitä, että kristityt kasvattivat heidän lapsiaan. Palaute lastenkodille oli tyyliä.

– Nämähän tekevät pahempaa kuin Hitler. Hitler tappoi juutalaisten ruumiita, nämä juutalaisten sielun.

Maija pääsi uskonnonopettajaksi Jyväskylän Viitaniemen ja työ-

kenteli siellä 20 vuotta. Lähetysseura pyysi Maijaa vielä seitsemän vuoden jälkeen opettamaan vuodeksi kristittyjä arabilapsia 70-luvun alussa. Vaikka edelliseen Israelin keikkaan verrattuna työolosuhteet olivat nyt paljon rauhallisemmat, tällä kertaa mielenrauhaa järkytti mies.

” Se oli rakkaustarina, josta ei tullut mitään.

– Se oli rakkaustarina, josta ei tullut mitään, mutta joka piti minua vankinaan. Se oli ottava ja antava yhtä paljon. Kova tarina. Olen niin onnellinen, että olin rakastunut juuri sellaiseen ihmiseen.

Rakastumisesta huolimatta Maija palasi takaisin opettamaan Viitaniemeen, vaikka työtä olisi ollut Israelissakin. Etäsuhte miehen jatkui kuitenkin kymmenen vuotta. Kirjoittamisen lisäksi kaksikko näki välillä toisiaan. Suhde loppui omaan mahdolltomuuteensa ja ajatuksen, ettei tästä mitään tule.

Maija laittoi ilmoituksen *Kodin kuvalehden* Etsin ystävää -palstalle.

Varteenotettavia miehiä olisi ollut useitakin, mutta ylitsä muiden oli **Eino Kinnunen**. Maija Paajasta tuli 48-vuotiaana Maija Kinnunen.

– Eino oli suloinen mies. En antaisi sitä jaksoa elämästäni pois. En kyllä sitä Jerusalemin jaksoakaan, enkä evakkoaikaa Pohjanmaalla. En vielääkään tiedä, mikä jatkumo niissä on.

Einon kanssa elämä oli hyvää. Maija jäi 60-vuotiaana yksilölliselle varhaiseläkkeelle. Viimeisinä vuosina hän oli Kajaanin opettajakoulutuslaitoksella uskonnon didaktiikan lehtorin sijaisena.

Eino kuoli vuonna 2010 sairastettuaan ensin kymmenen vuotta Alzheimerin tautia. Maija teki surutyötä katsoessaan dementoituvaa miestä.

Einon hautajaisista on valokuva, jossa Maija hymyilee. Einon pojan mielestä se oli sopimatonta: oliko Maija iloinen, että pääsi miehensä. Maijalla oli kuitenkin aivan toiset ajatukset:

– Kiitos, että sain olla 28 vuotta sinun kanssasi avioliitossa. Meillä oli hyvä liitto.

Tällä hetkellä Maija on 81-vuotias. Hänellä oli runsaasti erittäin hyviä eläkevuosia. Kun ei ollut töihin lähtöä, elämään mahtui pal-

jon iloa ja riemua.

– Se oli luovaa, suurellista ja mukavaa aikaa aina tähän kahdeksaankymmeneen asti. Niin kauan, kun kävely oli kunnollista.

Viime talven aikana Maija kaatui kadulla kahdeksan kertaa. Tämän jälkeen hän on käyttänyt rollaattoria. Liikunta väsyttää kuitenkin paljon, eikä se tapahdu enää automaattisesti. Jalkoja pitää käyttää ajattelulla.

– Enemmän annan liikunnan kuin järjen pois.

Monet sanovat, että päiväakkään on vaihtaisi pois. Maija vaihtaisi eri tekojen seuraukset.

– Mutta kun ei sitä ole tiennyt.

” Terveenä on hausempi olla kuin vaivaisena.

Pitää vain antaa itselle anteeksi, että tuli tehtyä näin. Pitää suostua siihen, että ihminen on raadollinen olento.

Elämään on jäänyt kipukohtia.

Vasta kulvana syksynä Maija on hahmottanut, että ilman isää kas-

vaminen hidastutti hänen kehitystään. Hän kypsyi avioliittoon vasta 48-vuotiaana.

– Tämän vuoksi emme saaneet Einon kanssa lapsia.

Opiskeluaikoina miehet eivät vielä kiinnostaneet.

– Ei puhuttakaan, että normaalin opiskeluaikana Helsingissä olisi voinut mennä. Kukaan ei edes nähnyt minua. Minusta kaikki opiskelutoverit olivat pieniä poikia, niin kuin veljiä.

Maijasta vanheneminen on maailman luonnollisin asia. Vuosia tulee niin paljon kuin niitä annetaan.

– Terveenä on hausempi olla kuin vaivaisena. Kaikkensa tekisi, että nämä hankaluudet olisivat poissa. Joku on vielä väkevempi kuin minä.

Maija on ollut koko elämänsä avoin. Hän ei ole pitänyt ympärillään suojamuureja

Pitkäaikainen tuttava sanoi, että ihmiset ovat aina jossakin roolissa, mutta Maija ei missään. Maija on aina Maija.

Maijalla ei käy harvakseltaan vieraita. Ilman kirjoja, radiota, televisiota ja soitinta, elämä olisi paljon ikävämpää.

– En ajattele katkerasti. Koko ajan on ollut asioita, jotka ovat kasvattaneet positivistista mielialaa.

Mansur Yari on aloittanut opiskelut Viitaniemen aikuisopistossa. Tähtäimessä on linja-autonkuljettajan ammatillinen perustutkinto.

Kaikkein raskainta on odottaminen

Ongelma. Se sana toistuu usein, kun Mansur Yari kertoo tulostaan Suomeen. Moni asia on jo kohtuullisella tolalla, mutta yksi iso huoli painaa perheellisen miehen mieltä.

KAARINA HEISKANEN teksti
SAMI SAARENPÄÄ kuva

Mansur Yarin matka Iranin kurdialueelta jyvaskyläläiseen vuokra-asuntoon taitui pitkän kaavan mukaan; siihen kului yli kaksi vuosikymmentä.

Yari on kurdi ja vasemmistolainen. Siitä aiheutui iso ongelma 1980-luvun Iranissa, jossa islamilaiset uskonoppineet ottivat vallan ajatollah **Khomeinin** johdolla. Iranin uusi hallinto julisti jihadin eli sodan kurdeja vastaan. Kun hallituksen joukot pommitivat Yarin kotikylää, hän muutti perheineen ja vanhempineen naapurimaan Iranin kurdialueelle maan pohjoisosaan.

– Menimme vuorien kautta: vanhukset, pienet lapset, hevoset, Yari muistelee.

Myöhemmin **Saddam Husseinin** hallinto siirsi kurdijhteisön Irakin eteläosaan, kuivalle aavikkoalueelle Romadin kaupungin lähetyville. Keskelle ei-mitään rakentui yhteiskäyttöä 45 000 asukkaan pakolaisleiri, jota ympäröi piikkilanka-aita.

– Asuimme teltoissa. Samassa teltassa nukuimme ja laitoimme ruokaa. Aamulla herätessä suussa maistui aavikon hiekka.

Ensimmäiseen kolmeen vuoteen edes YK ja Punainen Risti eivät tienneet leirin olemassaolosta. Piikkilangan ajtamilla asukkailla ei ollut sähköä eikä viemärintiä. Joki virtasi noin kilometrin päässä, ja aasit kuljettivat juomaveden sieltä.

Leirillä ei ollut lääkäreitä, ja sairastuneen piti jonottaa leirin portilla poliisin lupaa lähteä piikkilanka-aidan ulkopuolelle sairaalaan.

– Lääkärimatka kesti tunteja, ja kun tulti sieltä takaisin ja satuit myöhästymään poliisien määräämästä tuloajasta, sinut hakattiin, Yari kertoo.

Leirin asukkaat perustivat pienä kioskeja, joissa he myivät omaisuuttaan. Jotkut tekivät erilaisia korjaus- ja remonttitoita.

Ensimmäisen Persianlahden sodan jälkeen leirin asukkaat alkoivat katkoa piikkilanka-aitoja ja lähtivät oma-aloitteisesti – Jordaniaan, Syyriaan, Turkkiin. Yarin perhe lähti Irakin pohjoisosan kurdialueille, jossa he asettuivat Komalan eli kurdien vasemmistopuolueen leirille. Sittemmin perhe asettui YK:n hallinnoimalle leirilä.

Kaikki hyvin? No ei, sillä sielläkin oli ongelma. Yari kritisoi YK:n virkailijoiden ja Irakin viranomaisen toimintaa.

”Asuimme teltoissa. Aamulla herätessä suussa maistui aavikon hiekka.

– He olivat lahjottavissa. Pakolaisstatuksen sai, jos auttoi Irakin hallintoa tai maksoi suuria rahasummia YK:n työntekijöille. Leiriltä pääsivät ne, joilla oli rahaa, ei ne, joiden olisi tarvinnut päästä.

YK:n työntekijät olivat muslimeita, jotka auttoivat mieluummin uskonveljiään, ei-muslimit eivät saaneet oikeudenmukaista kohtelua. Eräskin perhe ei päässyt leiriltä, vaikka hänellä oli tiedossa turvapaikka Ruotsissa.

Pohjois-Irakin kurdialueelle perustettiin useampia pakolaisleirejä, joita hallinnoivat kurdit. Siitä huolimatta elämä oli vaarallista, sillä Irakin poliisi vakoili heitä. Varsinkin Mansur Yari oli tarkkailussa poliittisen toimintansa vuoksi.

Toukokuun viimeinen päivä vuonna 2010. Tuona päivänä Mansur Yari lähti 13-vuotiaan tyttärensä kanssa. Irakista Istanbuliin ja sieltä salakuljettajan kyyditsemänä Kreikkaan. Vaimo ja kaksi poikaa jäivät Irakiin.

Seuraava kiinnekohta matkan varrella oli, kun isä ja tytär ylittivät Itämeren laivalla. Ensimmäinen selkeä muistikuva Suomesta on Tampereelta. Yarit saivat sieltä yösijan sekä neuvon mennä välittömästi poliisiasemalle.

– Menimme sinne ja sanoin: I came – Minä tulin.

Tulijat haastateltiin ja heidän matkatavaransa tutkittiin. Seuraava etappi oli Oriveden vastaanotokeskus. Siellä todettiin, että se ei ole oikea paikka isä-tytär –seurueelle. Mansur Yari kertoi viranomaisille, että hänellä on jo sisar Suomessa.

– En tiennyt, missä päin Suomea. Kävi ilmi, että hän asui Jyväskylässä. Muutimme tänne.

Jyväskylässä Yaria odotti kahden päivän haastattelu, jossa hän selvitettiin, miksi hakee turvapaikkaa Suomesta. Kymmenen kuukauden kuluttua hänen piti mennä Helsinkiin kaksipäiväisiin kuulusteluihin. Pian sen jälkeen tuli kutsu Jyväskylän poliisilaitokselle.

– Minulla ei ole sinulle hyviä uutisia, Yari muistaa poliisin sanoneen ensimmäiseksi.

Oleskelulupaa ei tullut. Yari valitti päätöksestä Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Sieltäkin tuli epäävä päätös. Valitus Korkeimpaan oikeuteen kannatti: oleskelulupa tuli 26.11.2013.

– Jouduin todistamaan, että synnyinmaani Iran ja Irak eivät ole turvallisia maita.

Oleskeluluvan odottaminen vei Yarin elämästä kaksi vuotta.

– En voinut esimerkiksi osallistua suomen kielen kursseille, minun piti vain odottaa.

Oleskeluluvan saamisen jälkeen oli vielä yksi ongelma. Mansur Yarin vaimo ja kaksi poikaa olivat Pohjois-Irakissa. Perheen yhdistäminen oli hankalaa. Yari itse ei voinut matkustaa noutamaan perhettä Irakista, eikä perhe voinut matkustaa Irakin ulkopuolelle, sillä pakolaisleirillä syntyneillä pojilla ei ollut minkään maan passia.

Salakuljettaja vei heidät Turkkiin, jossa he saivat oleskeluluvan. YK hyväksyi vaimon ja molempien poikien pakolaisstatuksen, Suomen valtio vain vaimon ja nuoremman pojan. Yarin vaimo ja nuorempi poika tulivat Suomeen alkukesästä, 22-vuotias poika odottaa edelleen jossain Turkin rannikolla virallista tai epävirallista pääsyä Eurooppaan.

– Väliä voin puhua hänen kanssaan puhelimesta, välillä en saa yhteyttä, kun hänen on hankala ladata kännykän akkua, Mansur Yari sanoo ääni täynnä huolta.

Suomeen tulevia uusia pakolaisia Yari neuvoo, että suomen kieltä täytyy ryhtyä opiskelemaan heti, laiskotella ei saa. Ja täytyy jaksaa odottaa ja olla kärsivällinen.

Kahden Suomessa vietetyn vuoden jälkeen hän on huomannut, että vaikka Suomi onkin vakaa ja rauhallinen maa, myös suomalaisilla on ongelmia, ei vain pakolaisilla.

– Työpaikan löytäminen ei ole helppoa, eikä koulutukseen pääsy.

Yari toivoo, että oleskelulupiin liittyvä byrokratia olisi sujuvampaa. Odottaminen on kiusallista ja epävarmuus rassaa mieltä. Pakolaisella ei ole välttämättä oman maan passia, jolloin hän ei voi saada esimerkiksi verkkopankkitunnuksia.

Lisäksi Yari toivoo, että Suomessa olisi sydäntä ja silmää nähdä, kuka on pakolainen, ja kenelle pitää antaa oleskelulupa. Sodan jaloista tulevat ovat etusijalla.

KotiData

0600 950 50
148€/min+pvm/mpmAutamme tietokoneasioissa.
Myös asiakaskäynnit!
Vaihe 040 750 7550

2425 €

960 €

www.HautakiviHalvemmalla.fi

99 €

148 €

510 €

Puh: 045 109 1809 – Sanna Taipale

Tanssiva enkeli näyttää elämän voiman ja merkityksen

KAARINA HEISKANEN teksti
RAATIKKO kuva

Mikkelinpäivän messut kutsuvat viettämään pyhäpäivää kirkolla kirkon päiväkerhojen juhluvuoden merkeissä. Päivän tapahtumat muistuttavat, miten tärkeää on arvostaa lasta ja taistella hänen puolestaan. Aikuisten ja lasten yhdessä viettämä aika on hyväksi kaikille. Varhaiskasvatusta on järjestetty seurakunnissa 70 vuoden

ajan. Ensimmäinen päiväkerho starttasi Turussa vuonna 1945. Jyväskylässä päiväkerhoja juhli-taan mikkelinpäivän enkelikirkossa Taulumäellä. Enkelikirkon kutsutaan eri-ikäisiä seurakuntalaisia.

– Enkelikirkko on samalla osa kirkon päiväkerhotyön juhluvuotta Pieni on suurin. Varhaiskasvatusta on ollut seurakunnissa 70 vuotta ja Jyväskylässä 51 vuotta, kertoo vt. lapsi- ja perhetyön työalasihteeri **Tiina Korhonen**.

Enkelikirkossa muskarilaiset musisoivat ja esillä on päiväkerho-

laisten valmistamia enkeleitä – Siellä saa liikkua, hiljentyä, kiittää ja iloita, Korhonen sanoo.

Mikkelinpäivän aattona Kaupunginkirkossa nähdään Enkelten tanssi. Tanssiteatteri Raatikon esitys kertoo uupuneesta naisesta, joka tulee kirkkoon ja kohtaa suusta ja jesusenkelinsä ja enkelin tuoman viestin toisesta ulottuvuudesta, joka jää arjessa pimentoon. Hän joutuu kasvokkain oman menneisyytensä, nykyisyytensä ja tulevaisuutensa kanssa. Enkelit näyttävät naiselle elämän voiman ja merkityksen. Esitys sisältää puolen tunnin konserttiosuuden ja noin puolen tunnin Enkelten tanssi -teoksen.

Teoksen koreografian on laatinut **Maria Korhola**. Hänelle itselleen enkeli merkitsee lohtua ja kosketusta tuonpuoleiseen.

Tanssiteatteri Raatikon lempeät enkelit tuovat lohtua ja iloa. Uupuneelle naiselle he antavat toivoa ja suuntaa tulevaisuuteen.

Enkelten tanssi Kaupunginkirkossa lauantaina 3.10. klo 19. Koreografia Marja Korhola, tanssijat Heidi Suur-Hamari, Esko Hakala, Maria Korhola, urut Iina Katila, puustus Solli Eriksson, valot Christian Hemberg. Järjestää Keskustan alueseurakunta ja Keski-Suomen Tanssin Keskus. **Lasten enkelikirkko** Taulumäen kirkossa sunnuntaina 4.10. klo 15.

Jumalan sanansaattajasta ihmisten juoksupojaksi

KAARINA HEISKANEN teksti

Lapset ja enkelit ovat perinteisesti olleet mikkelinpäivän yhteinen teema, ja puheet henkilökohtaisesta suojelusenkelistä tuntuvat erityisen lohduttavilta lasten yhteydessä. Mikkelinpäivä, jota alunperin vietettiin 29. syyskuuta on 400-luvulta lähtien omistettu ylenkieli Mikaelille.

Myöhemmin Mikkelinpäivästä on tullut kaikkien enkelien päivä. Jumalan sanansaattajina enkelit suojelevat ja opastavat ihmistä ja muistuttavat häntä Jumalan tahdon mukaisesta elämästä.

Raamatusta sana enkeli esiintyy noin 300 kertaa, joista *Uudessa testamentissa* yli 200 kertaa. Jumalan tahdon toteuttajia ja sanansaattajia esiintyy *Raamatusta* myös ilman sanaa enkeli. Tällaisia ihmisiä ovat muun muassa henki, valo, tuli, tuuli, pilvi, valkopukuinen mies ja jumalten pojat.

Mikael, Gabriel ja Rafael mainitaan *Raamatusta* nimeltä. He ovat kolme seitsemästä yli-tarkeienkelistä. Mikael taistelee taivaan enkelijoukon kanssa pahuuden voimia vastaan. Gabriel tuo viestejä ihmiselle; juuri hän kertoi Marialle, että hänestä tulee Jeesuksen äiti. Rafael suojelee ihmisiä.

Ylenkeleiden lisäksi on monia enkelihahmoja, joilla on paikan-

sa yhdeksänportaisessa enkelihierarkiassa.

Oppi suojelusenkelistä kehittyi jo varhaisen kirkon aikana. Uskontooppineet pohtivat, onko suojelusenkeli kaikilla ihmisillä, vai ainoastaan uskovilla. Esimerkiksi **Tuomas Akvinolainen** ajatteli, että kaikilla on suojelusenkeli, mutta että vasta kasteessa se saa täyden toimintavaltuudet.

Keskiajalla enkelien olemusta on määrää pohdittu innokkaasti, ja niistä käytiin kiivaita kiistoja. Raamatullinen enkelikuva hämärtyi erilaisten tulkintojen tuoksissa.

Reformaattori **Martti Luther** korosti mikkelinpäivän merkitystä. Se oli hänen mukaansa mahdollisuus opettaa kristillistä enkelikäsitystä edes kerran vuodessa

Suojelusenkelijätös alkoi vahvistua uskonpuhdistuksen jälkeen. Usko suojelusenkeihin levisi 1800-luvulla. Tuolta ajalta on peräisin suojelusenkelitaulu, jossa valkosiipinen enkeli saattaa kahta lasta huojuvan sillan sillan yli.

Varsinkin sotavuosien aikana enkelikokemukset olivat yleisiä. Moni saattoi sanoa enkelin – tai ainakin jonkin yliluonnollisen hahmon – pelastaneen hänen henkensä. Sodan jälkeen enkelit hiipuivat ihmisten tajunnasta.

Enkelien olemassaolo tuntui mahdottomalta, kun sivistyneenä

pidetty Euroopan kamaralta paljastui keskitysleirijä.

Enkelikirjan kirjoittanut toimittaja ja kirjailija **Esko Miettinen** harmittelee, miten vähän kirkossa puhutaan enkeleistä.

– Enkeleistä ei puhuta kirkossa paljonkaan muuten kuin lapsityössä, ei aikuisten tasolla. Vanhoissa kirkollisissa teksteissä enkeleistä puhuttiin paljon enemmän.

Vanhoissa kirkollisissa teksteissä puhutaan muuten kuin lapsityössä, ei aikuisten tasolla. Vanhoissa kirkollisissa teksteissä enkeleistä puhuttiin paljon enemmän.

– Todellisuudessa ajahalla on paljon valtaa. Nykyinen maailmankuva on liian optimistinen, kun ajatellaan, ja välillä tuntuu kuin Jumalan sanansaattajasta olisi tehty ihmisen juoksupoika. Kristinuskon viitekehys on buumissa jäänyt syrjään.

Kirkollisen enkelipuheen vähi-syys on harmittanut Miettistä. Nyt on meneillään kansainvälinen ja kaupallinen enkelibuumi. Tarjolla on enkelihitoja ja –energiaa, ja välillä tuntuu kuin Jumalan sanansaattajasta olisi tehty ihmisen juoksupoika. Kristinuskon viitekehys on buumissa jäänyt syrjään.

Lisää tietoa
www.askellehti.fi/
enkeliasema
Taivaallisia vieraita,
Esko Miettinen, Kirjapaja

Pakolaisten hätä herätti auttamishalun

KAARINA HEISKANEN teksti
OSKARI RANTALA kuva

Turvapaikanhakijoiden hätämaajoitus entisen Kangasvuoren sairaalan tiloihin on herättänyt auttamishalua. Pääasiallisen vastuunoin kahdestasadasta pakolaisesta kantaa Suomen Punainen Risti, mutta monet vapaaehtoismijat ovat innostuneet kantamaan kortensa kekoon.

Esimerkiksi kaupungin vapaaehtoistyön keskus Vapari ja Jyväskylän seurakunnan vapaaehtoiset

ovat mukana. Jyväskylän seurakunta on järjestänyt lipaskeräyksiä, ja kahtena peräkkäisenä sunnuntaina on kirkkoissa kerätty kolehdit pakolaisten auttamiseksi.

– Keräyslippailla on edelleen liikkeellä työpaikoilla ja alueseurakunnissa, kertoo Lähetyskeskus ja kansainvälisen työn työalasihteeri **Ulla Klemettinen**.

Kolehti- ja keräysrahat tilitetään Kirkon Ulkomaanavun kautta pakolaisten auttamiseksi eri puolilla Eurooppaa. Seurakunta järjestää vapaaehtoisten kanssa kirppu-

rin, jonka tuotto käytetään pakolaisten auttamiseksi. Myös Taulumäen kirkon *Rakkaudesta* -konsertin ohjelmatuotto ohjataan Kirkon Ulkomaanavun kautta.

SPR järjestää tiedotustilaisuuksia auttamisesta innostuneille vapaaehtoisille ensi tiistaina.

Refugees welcome – Keski-Suomi -ryhmä hallinnoi vapaaehtoisapua ja toimii linkkinä SPR:n suuntaan. Se tiedottaa avun tarpeesta Facebookissa. Parhailaan on käynnissä vaatekeräys. Siihen toivotaan lämpimiä vaatteita, kuten takkeja, housuja, kenkiä, pipoja ja hansikkaita. Myös liinavaatteita, peittoja, tynnyjä ja pyyhkeitä tarvitaan. Lisäksi voi tuoda sukkaa, t-paitoja, collegehousuja ja –paitoja. Keräyspaiste on Mataran aulassa. Keräyksen järjestäjät toivovat, että vaatteet lajitellaan valmiiksi käyttäjien iän ja sukupuolen mukaan.

Vaatekeräys arkipäivinä 30.9. saakka klo 8–18 Mataran aulassa, Matarakatu 6.

Infotilaisuus tiistaina 29.9. klo 17–18.30 Minnansalissa. Suomen Punaisen Ristin järjestämässä tilaisuudessa jaetaan tietoa siitä, millaisia vapaaehtoistoiveita on tarjolla ja miten niihin pääsee mukaan.

Refugees welcome – Keski-Suomi käynnisti vaatekeräyksen heti pakolaisten tultua hätämajoitukseen. Lämpöisiä vaatteita tarvitaan lisää.

Tasauskeräys mullistaa asenteita kehityksmaissa

SUOMEN LÄHETYSSEURA teksti ja kuva

Kehityksmaissa vain kolme vammaista lasta sadasta pääsee kouluun. Tilanne on pahin köyhien perheiden kohdalla. Perheellä ei ole varaa antaa lapselle sitä erityishoitoa, jota hän tarvitsee, usein ei edes tietoa lapsen tarpeista tai mahdollisuuksista.

Usein ajatellaan, että vammaisen lapsi ei voi oppia mitään tai

hätä ei voi auttaa. Monissa maissa vammaisuus koetaan häpeäksi, joka halutaan piilottaa.

Kirkko ja kristilliset järjestöt tekevät merkittävää sosiaali- ja terveydenhuolto työtä sekä myös vaikutus- ja asennekasvatustyötä vammaisten aseman parantamiseksi monessa kehityksmaissa.

Lähetysseura toimii 30 maassa yhteistyössä paikallisten kirkkojen ja järjestöjen kanssa, ja se on yksi

suurimpia kirkollisen vammaistyön toteuttajia maailmassa.

Lähetysseuran tuella järjestetään kuntoutusta ja terveydenhoitoa, lisätään erityisopetusta ja koulutetaan opettajia, annetaan oikeaa tietoa vammaisuuden syistä ja ehkäisemisestä, tehdään vaikuttamistyötä sekä edistetään vammaisten oikeuksien toteuttamista monin eri tavoin.

Vammaisillakin lapsilla on oikeus käydä koulua, oppia lukemaan ja laskemaan sekä leikkiä muiden lasten kanssa. Heillä on oikeus opiskella ammattiin ja tehdä työtä toimeentulonsa eteen. Jokainen sentti vie lähemmäs koulua on Tasaus-kampanjan motto.

Suomen Lähetysseura tekee eteisvää vammaistyötä maaseutuyhteisöissä, valistaa vanhempia koulutuksen tärkeydestä ja vammaisten hoitamisesta sekä kouluttaa erityisopettajia.

Sunnuntaina 27.9. kerätään luterilaisissa jumalanpalveluksissa kolehti vammaisten oikeuksien toteuttamiseen Suomen Lähetysseuran Tasaus-kampanjan kautta. Kampanja keskittyy vammaisten lasten koulunkäynnin edistämiseen.

Kolehtiin voi osallistua myös lähettämällä tekstiviestiä LAHJA 10 (10 e) tai LAHJAS (5 e) numeron 16155.

Jokainen sentti vie lähemmäs koulua on Lähetysseuran Tasaus-kampanjan motto. Keräys edistää vammaisten koulunkäyntiä kehityksmaissa.

Pentikäisestä Välimeren pakolaiskriisiin erityisedustaja

KIRKON ULKOMAANAPU teksti

Kirkon ulkomaanavun johtajana toiminut **Antti Pentikäinen** aloittaa Välimeren ja Euroopan pakolaiskriisin erityisedustajana pääministeri **Juha Sipilän** pyynnöstä. Pentikäinen on tehtävässä yksityisen henkilönä eikä edusta Kirkon Ulkomaanapua.

– Välimeren pakolaiskriisi on suuri kysymys, ja olen iloinen, että Pentikäisen kokemus ja asiantuntemus otetaan käyttöön, kun Suomi hakee ratkaisuja, Ulko-

maanavun nykyinen toiminnanjohtaja **Jouni Hemberg** sanoo.

Koko maailmassa on yli 60 miljoonaa pakolaista. Siksi on olennaista, että tehokasta työtä jatketaan lähtömaissa.

– Vain tukemalla koulutusta, toimeentuloa ja rauhantyytöä lähetoimaisissa voidaan puuttua pakolaisuuden juurisyyihin. Kehitysyhteistyövaroista leikkaaminen on ristiriidassa pakolaiskriisin ratkaisemisen kanssa. Uskon, että Pentikäinen ottaa tämän esille hallituksen kanssa, Hemberg toteaa.

Missaitko rippikoulun? Voit käydä sen aikuisena

KAARINA HEISKANEN teksti

Aikuisrippikoulussa voi joko suorittaa rippikoulun tai muuten vain kerrata kristinuskon keskeisiä sisältöjä. Rippikoulu alkaa lokakuussa, ja kokoontumiskertoja Taulumäen kirkon kastekappelissa on kaikkiaan kuusi. Rippikoulu päättyy juhlaan Tuomasmessussa.

Iloissa käsitellään muun muassa ehtoollista ja sitä, miten pyhä se Pyhä kirja on.

Ilmoittautuminen 1.10. mennessä osoitteessa www.jyvaskylanrippikoulu.fi -> aikuisrippikoulu. Tiedustelut: johanna.puupponen@evl.fi 040 560 9934. ja annemari.siistonen@evl.fi, p. 050 549 7051.

SUOMALAINEN KASTE MALJA NÄYTTELY

Suomen käsityön museo

ti-su 6.9.–4.10. klo 11–18

Kauppakatu 25, Jyväskylä

craftmuseum.fi

Jyväskylän seurakunta
SUOMEN KÄSITYÖN MUSEO
Kastemaljan muotoilukilpailun 2013 parhaimmistoa

Elämää verkossa!

Uudet nettisivut, tuttu osoite:
www.jyvaskylanseurakunta.fi

Toiminnan keinoin työskentelevä kasvu- ja vertaistukiryhmä

Tunne tunteet!

on avoin kaikille itsetuntemuksensa syventämisestä kiinnostuneille aikuisille. Siinä työstetään surun, pelon, vihan ja häpeän tunteita. Ryhmä kokoontuu 19.10., 26.10, 2.11., 9.11. ja 16.11. klo 18.15 - 21.00 osoitteessa Puistotori 4, Jyväskylä. Hinta on 175 euroa.

Tunne tunteet! -ryhmää ohjaa pastori, TRO Elina Lahtinen. Lisätietoja osoitteesta www.tallileijonamieli.fi. Tiedustelut ja ilmoittautumiset: info@tallileijonamieli.fi.

KANSSASI ILOSSA JA SURUSSA

Etsitkö hyvää paikkaa kokouksille, seminaareille, sukujuhlille, syntymäpäiville, konserteille, muistotilaisuuksille tai häille? Emännöimme ammattitaidolla ja tarjoamme hyvinvarustellut tilat sekä maksuttomat parkkipaikat.

Seuruteloa viettämään onnistuneita tilaisuuksia Jyväskylän kristilliselle opistolle!

KARTANOMILJÖÖ KESKELLÄ KAUPUNKIA

Elokuussa 2014 avatut uudet majoitustilat tarjoavat viihtyisää ja tilavaa majoitusta rauhallisessa kartanomiljöössä ympäri vuoden.

ILMOITUKSIA

KOKOUSTA JA KAHVITTELE

Kysy lisää kokous- ja ateriapalveluista.

JYVÄSKYLÄN KRISTILLINEN OPISTO

Kokous- ja juhlapalvelut
Katiina Holma
Puh. +358 (0)14 3348 000
kokouspalvelut@jko.fi

Majoitus
Mikko Hammarén
Puh. +358 (0)50 389 9647
mikko.hammaren@jko.fi

UUSIA URIA OSOITTEESSA: www.jko.fi

Palveleva puhelin

Keskusteluapua nimettömänä ja luottamuksellisesti.
Päivystys numerosta 01019 0071
su-to klo 18–01 ja
pe-la klo 18–03.

ilmo

Henki & elämä

040 535 0047
jklsrk.ilmoitukset@evl.fi

Viserrämme

Twitterissä tilillä
[@Henkielama](https://twitter.com/Henkielama)

Tapahtumat

25.9. – 9.10.

Musiiikkia kirkoissa

TAPIOLAN KUORO JA VOX AUREA ESITTÄVÄT SIBELIUSTA

■ Tapiolan kuoro on ensimmäinen lapsikuoro maailmassa, joka esittää kokonaisen konserttillisen Sibeliuksen kuoroetokseja. Sibelius ei koskaan säveltänyt lapsikuorolle. Tämä ei estänyt taiteellista johtajaa Pasi Hyökiä, joka päätti tehdä Sibeliuksen rakastetuimmista seka- ja mieskuorolauluista lapsikuoroersioita säveltäjämestarin 150-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Sibelius Tapiolan kuorossa -konsertissa esiintyy myös jyväsnyläinen Vox Aurea johtajanaan Sanna Salminen. Kuoron taustoista löytyy yhteinen tekijä: Kari Ala-Pöllänen, joka on ollut molempien kuorojen pitkäaikainen johtaja. Konsertti kuullaan Taulumäen kirkossa perjantaina 2.10. klo 19. Liput Lippupisteestä (17,50 / 12,50 €) ja tuntia ennen ovelta.

YKSINLAULUKONSERTTI RAKKAUDESTA

■ Taulumäen kirkossa esiintyy suomalais-kanadalainen sopraano Emili Losier, jota säestää pianisti Elisa Suni. Emili Losier muutti Kanadasta Suomeen 2005 tutustuaan suomalaisiin juuriinsa ja opiskelukseen musiikkiin. Hän opiskeli kuusi ja puoli vuotta Jyväsnylässä ja työskenteli useissa kuoroissa laulajana ja äänenmuodostajana. Jyväsnylästä Emili siirtyi opiskelemaan Sibelius-Akatemian oopperaluokan maisterikoulutukseen. Konsertti Taulumäen kirkossa torstaina 8.10. kello 19. Ohjelma 10/5 €, tuotto Kirjon Ulkomaanavulle.

KUOKKALAN PELIMANNIT SÄYNTÄSALON KIRKOSSA

■ Kuokkalan pelimannit konsertoi Säynätälän kirkossa sunnuntaina 27.9. klo 18. Ohjelmisto käsittää Konsta Jylhän ja Oskar Merikannon musiikkia. Konsertin tuotto käytetään lyhentämättömänä Palokan Pelimannitolan hyväksi. Kuokkalan pelimannit aloitti harjoituksensa Kuokkalan kirkon suojissa viitisen vuotta sitten. Työte koostuu osin alan ammattilaisista ja tiiviisti musiikin parissa olevista harrastajista. Kuokkalan pelimannien ohjelmisto on ollut lähes yksinomaan hengellistä musiikkia. Yhtyeeseen kuulu kahdeksan soittajaa ja kaksi laulajaa.

Vanhustenviikkoa juhliitaan

VANHUSTENVIIKON MESSU KELTINMÄEN KIRKOSSA

■ Vanhustenviikon messu on keskiviikkona 7.10. klo 13–15 Keltinmäen kirkossa. Sen toimittavat Jorma Vilkkio ja Mikko Ridanpää. Messun jälkeen kahvitarjoilu. Tapahtumaan on bussikuljetus. Kuljetuksen reitti: Kuohon kyläkauppa klo 12, Humalälän pysäkki, vanha asemanpysäkki, Erämiehenkadun pysäkit klo 12.10, Salokatu 20 B klo 12.15, Akseli ja Elina -koti klo 12.20, Kortepohjan ostokeskuksen parkkipaikka klo 12.25. Linja-autokuljetukseen ei tarvitse ilmoittautua. Kuljetus ja tilaisuuden tarjoiu ovat maksuttomia.

MESSUSTA KIRKKOKAHVEILLE Keskustassa

■ Keskustan aluseurakunta viettää vanhustenviikkoa viikkomesussa torstaina 8.10. klo 13 Kaupunginkirkossa. Sen jälkeen on kirkkokahvit Vanhassa pappilassa (Vapaudenk. 26).

VAAJAKOSKELLA MESSU- JA KAHVIPÄIVÄ PERJANTAINA

■ Vaaajakosken kirkossa vanhustenviikon messua vietetään perjantaina 9.10. klo 12. Messun jälkeen kahvit.

Syksyn reititettä

HENKILÖKOHTAISESTI OHJATTU ARKIREITRIITTI

■ Retriitti on lauantaina 14.11. klo 9–19 ignitaanisen rukousperinteen hengessä, Vanhassa Pappilassa (Vapaudenk. 26). Rukousmiestiskely Raamatun tekstin äärellä ja keskustelujäsen henkilökohtaisen ohjaajan kanssa, hiljentymistä, lepaa, hengellisiä harjoitteita, messu sekä ruokailut (aamiainen, lounas, kahvi ja iltapala). Osallistumismaksu 20 €, opiskelijat ja työttömät 10 €. Ilmoittautumiset 28.9.–28.10. jyväsnylänsuurakunta.fi/Tapahtumat. Mahtuu 15. Osallistujiin otetaan yhteyttä ennen reitritettä sähköpostitse tai kirjeellä. Lisätietoja: pastori Minna Korhonen 050 523 4134. Järj. Kuokkalan ja Keskustan aluseurakunnat.

LEONARDO VA VINCIIN KUUVAT JOHDATTAVAT RETRIITTIIN

■ Pyhäinpäivän reitritti on 30.10.–1.11. Haapaniemien hippukartan kartanossa, Kuortaneella. Aiheeseen johdattaa Anja Ghiselli. Retriitin ohjaa Helena Turja. Hinta on 187 €. Ilmoittautuminen 16.10. mennessä lapua.tuomiokapituli@evl.fi (mainitse: nimi ja yhteystiedot) tai Lapuan tuomiokapituli /Leena Hirvelä 020 7630 923.

TAULUMÄEN KIRKKO

Rauhanyhdistyksen viikkomesu la 26.9. klo 18, Palola, Kinnunen, Rossi. Tuomasmessu su 27.9. klo 18, Puupponen, Palola, Björninen, Aartolahti, Korhonen, Tuunanen, bändi ja Tuomas-kuoro.

Konsertti pe 2.10. klo 19, Tapiolan kuoro ja Vox Aurea. Mikkelinpäivän enkelikirkko su 4.10. klo 15, von Gross, Laasonen. Ei messua klo 18! Konsertti *Rakkaudesta* to 8.10. klo 19. Emili Losier, laulu ja Elisa Suni, piano.

HALSSILA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 27.9. klo 12, seurakuntakeskus, Partanen, Rossi. Leipäsunntai su 27.9. klo 16 seurakuntakeskus. Messu ei ole su 4.10. Halssilan seurakuntakeskuksessa.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapöytämessu ma-ke klo 9–10.30, muuna aikana juha.halonen@evl.fi 050 549 7024.

Lapsille ja perheille

Toimintakerho 7–9v. tytöille ja pojille ma klo 17 seurakuntakeskuksessa. Avoin vauvaryhmä ma klo 9.30. Perhekerho ke klo 9.30 seurakuntakeskus. Avoin kaikille pienille ja suurille. Ke 7.10. perhekerhon kirkkohetki.

Nuorille ja aikuisille

Aamurukouspiiri ke klo 8 seurakuntakeskus. Rukous- ja hiljentymishetki kirkossa. Miesten tupailla ke 30.9. klo 18 seurakuntakeskus, Tervenen. Raamattupiiri to 1.10. klo 17 seurakuntakeskus. Raamatun tutkistelu, keskustelua ja rukousta. Torstaitapaaminen to 8.10. klo 13 seurakuntakeskus.

HUHTASUO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 27.9. klo 10, kirkko, Tervenen, Mertanen. Kirkkokahvit ja Matti Mertanen eläkkeellälähtöjuhla. Sanan ja rukouksen ilta su 27.9. klo 17, kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapöytämessu to klo 9–11 Neulaskoti, Pihkatie 4, tai ajanvarauksella 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.

Lapsille ja perheille

Vauvaryhmä ma klo 9.30 Neulaskoti. Tied. 050 5863056. Taaperoryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2 v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 4420198. Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.

Nuorille ja aikuisille

Nuorten itäkahvila pe 2.10. klo 17 Neulaskoti. Neulaskodin olohuone ti klo 13. Keljonkankaan yhteinen kokoustunissa. Mukavaa juttuseuraa, mahdollisuus käsitöiden tekemiseen tai muuten vapaaseen yhdessäoloon kahvikuppone seurassa. Vapaa pääsy. Lähetyspiiri ma 5.10. klo 13 Neulaskoti. Nuorille ja lapsiperheille.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapöytämessu ti-ke klo 9–10.30, muuna aikana elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005. Torstaitapaaminen to 1.10. klo 14, kirkko.

Lapsille ja perheille

Ekavauvaryhmä ma klo 14. Ilm. Seijalle 050 523 5355. Aikuisten käsityökerho ti klo 18. Maksuton, voit tehdä omia tai ohjattuja askarteluita. Perhekahvila ke klo 9.30–11. Kahvilan jälkeen perheillä mahdollisuus ilmaiseen puurolounaaseen. Isien sähly ke klo 19. Käsityöpaja 5–9 v. lapsille ja aikuisille to 1.10. klo 17.30. Ilm. Seijalle 050 323 5355.

Erkkailta, erityistä tukea tarvitsevien lasten äitien vertaisryhmä to 8.10. klo 17.30. Ilm. Seijalle 050 323 5355. Sählyä, pojat 3–4-luokat ma klo 17, liikuntasali. Sählyä, pojat 5–6-luokat ma klo 18. Sählyä, pojat 7–8-luokat pojat ma klo 19. Sählyä, pojat 1–2-luokat to klo 17.

Sururyhmä alkaa Huhtasuolla

Ryhmään mahtuu 5–8 osallistujaa. Ilmoittautumiset Heini Lekanderille 5.10. mennessä. Soita 050 521 5416 mieluiten maanantaisin klo 9–11 tai jätä soittopyyntö. Ryhmä kokoontuu viisi kertaa, ja toivomme sitoutumista jokaiselle kerralle osallistumiseen. Keskustelu sururyhmässä on luottamuksellista. Lisätietoja heini.lekander@evl.fi 050 521 5416 tai elina.vepsalainen@evl.fi 050 549 7005. Kokouksetmessu su 27.9. klo 12, seurakuntakeskus, Partanen, Rossi. Leipäsunntai su 27.9. klo 16 seurakuntakeskus. Messu ei ole su 4.10. Halssilan seurakuntakeskuksessa.

Nuorille ja aikuisille

Isokoulutus ke klo 17.30 Huhtasuon kirkko. Nuorten ilta ke klo 18.30 Huhtasuon kirkko, rippikoulu. Lentopallo to klo 15 Huhtasuon kirkko, liikuntasali. Naisten jumppa to klo 18–19. Kaikenikäisille naisille jumppatunti, helppoa ja mukavaa! Huhtasuon kirkko, liikuntasali. Pietarin kilta ti 6.10. klo 18, Huhtasuon kirkko. Rukouspiiri, Killan miehet.

KELJONKANGAS

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Evästä elämään -messu su 27.9. klo 16 Neulaskoti, Väättäinen, Asikainen. Musiikissa Vastavirta, Parikat & Co. Evästä elämään -messuissa käydään läpi Filippi-läiskirjettä Erkki Puhalsien johdolla. Lähetysmessu su 4.10. klo 16 Neulaskoti, Jurva, Asikainen.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapöytämessu to klo 9–11 Neulaskoti, Pihkatie 4, tai ajanvarauksella 050 549 7015, elina.fuchs@evl.fi.

Lapsille ja perheille

Vauvaryhmä ma klo 9.30 Neulaskoti. Tied. 050 5863056. Taaperoryhmä ti klo 9.30 Neulaskoti. Alle 2 v. lapset vanhemman kanssa. Tied. 050 4420198. Perhekerho pe klo 9.30 Neulaskoti.

Nuorille ja aikuisille

Nuorten itäkahvila pe 2.10. klo 17 Neulaskoti. Neulaskodin olohuone ti klo 13. Keljonkankaan yhteinen kokoustunissa. Mukavaa juttuseuraa, mahdollisuus käsitöiden tekemiseen tai muuten vapaaseen yhdessäoloon kahvikuppone seurassa. Vapaa pääsy. Lähetyspiiri ma 5.10. klo 13 Neulaskoti. Nuorille ja lapsiperheille.

KELTINMÄKI

Jumalanpalvelus ja uskonelämä Aamurukous ti klo 8 kirkko. Hiljainen aamurukous to klo 8 kirkko. Messu su 4.10. klo 10–13 kirkko, Pitkänen, Salminen, Lintunen. Kirkkokahvit Vanhustenviikon messu ke 7.10. klo 13–15 kirkko, Vilkkio, M Ridanpää. Messun jälkeen kahvitarjoilu. Bussikuljetus: Kuohon kyläkauppa klo:12, Humalälän pysäkki, vanha asemanpysäkki, Erämiehenkadun pysäkit klo 12.10, Salokatu 20 B klo 12.15, Akseli ja Elina -koti klo 12.20, Kortepohjan ostokeskuksen parkkipaikka klo 12.25. Linja-autokuljetukseen ei tarvitse ilmoittautua. Kuljetus ja tilaisuuden tarjoiu maksuttomia.

Musiikkitapahtumat

Muistelet ti 29.9. klo 13 kirkko. Edesmenneiden ystävien ja läheisten muistelua. Lausuntaa Heli Hietaharju-Mölsä, Harjun Lauula, Leena Hänninen, Eivor Pitkänen. Kaikkie avoin tilaisuus, tilaisuuden jälkeen kahvit. Järjestäjät Jyväsnylänsuurakunta ry ja Keltinmäen aluseurakunta.

Birgitan päivänä puhetta naisesta vaikuttajana

Kirkkovaltuutetut Arja Koriseva ja Liisa Kuparinen sekä yrittäjä Agnes Losonc ja aluekappalainen Eivor Pitkänen puhuvat naisista vaikuttajina Birgitan päivänä 7.10. klo 19. Tilaisuuden juontaa alueneuvoston puheenjohtaja Tuula Elina Lindström. Kahvit* klo 18.30. Kolehli paikallisille Kirjon Ulkomaanavun kautta.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapöytämessu. Ruokapankkisetelit ilman ajanvarausa to klo 12-13, kirkko. Muissa asioissa ajanvaraus diakoniatyöntekijälle: leena.hayrinen@evl.fi 050 549 7008, heidi.kallio@evl.fi 050 549 7032, ainoleena.laitinen@evl.fi 050 549 7026.

Lapsille ja perheille

Pyhäkoulu su 27.9. klo 10. Lasten oma hetki Raamatun sanoman äärellä sekä yhdessä puuhailua. Taaperoryhmä 1–2 v. taaperoilta vanhemman kanssa ma klo 14. Tied. 050 408 8852. Perheolkkari ke klo 9. Lapsen paikka 1.10. klo 9–11. Leikki-paikka 1–5 v lapsille, avoimia parillisien viikkojen torstaina. Ilm. edellisenä päivänä klo 13–15 050 408 8852. Nelivuotiaiden synttärjuhlat kirkolla ti 6.10. klo 18. Tervetuloa juhliamaan kaikki tänä vuonna 4 vuotta täyttävät lapset, vanhemmat, isovanhemmat ja kummit. Kokkikerho 7–10 v ma 16.30–18, kirkko. Tied. 050 549 7002. Kokkikerho 10–12v ti 17–18.30, kirkko. Tied. 050 549 7002.

Nelivuotiaiden synttärjuhlat Keltinmäessä

Nelivuotiaat juhliivat synttäreitä Keltinmäen kirkolla ti 6.10. klo 18. Tervetuloa juhliamaan kaikki tänä vuonna neljä vuotta täyttävät lapset, vanhemmat, isovanhemmat ja kummit. Tied. 050 340 9895.

Nuorille ja aikuisille

Lähde! -kuoron harjoitukset alkavat 1.10. klo 18 Kortepohjan seurakuntakeskuksella. Kuoro aloittaa jälleen toimintansa, tervetuloa mukaan. Tuomari opiskelijoille ja nuorille aikuisille. 70+tyttöjen päivä su 11.10. klo 10–15. Tule viettämään kanssamme 70+tyttöjen päivää! Rukousjumalanpalvelus, keittolounas ja kirkkokahvit. Mukavaa yhdessäoloa, hemmottelua ja taukojumppaa. Palaamme muistoissamme aikaan kun olimme lapsia ja nuoria. Alustus Leena Impiö. Mukana Heidi Kallio ja Leena Häyrynen. Lounas 5 €. Maksu käteisenä. Ilmoittautumiset 1.10. mennessä Heidi/050 549 7032 tai Leena/050 949 7008. Jätähän viestin vastaanottajan puhelinnumeron kera mikäli et tavoita meitä. Lähetyspiiri ma klo 18 kirkko. Maahanmuuttajat ti klo 10 kirkko. Tiedustelut Irina Aranson 041 705 2329. Olohuone ke 30.9. klo 13–15 kirkko. Aiheena ehtoollinen, Vilkkio. Kädenaiteitoja suurella sydämellä to 8.10. klo 9–11 kirkko. Tule tekemään kädenaiteitoja lähetystyön hyväksi parittomien viikkojen torstaina. Materiaalit kirkolta.

KESKUSTA

Jumalanpalvelus ja uskonelämä Hiljaisuuden hetki pe 25.9. klo 12–14, Kaupunginkirkko. Messu su 27.9. klo 10, Kaupunginkirkko, Tikkanen, Pirtala, Laasonen. Nuorten messu ke 30.9. klo 19.15, Kaupunginkirkko. Viikkomesu to 1.10. klo 13, Kaupunginkirkko. Hiljaisuuden hetki pe 2.10. klo 12–14, Kaupunginkirkko. Messu su 4.10. klo 10, Kaupunginkirkko, Nilles-Hautanen, Tikkanen, Hassinen. KohtaamisPaikan -iltamessu su 4.10. klo 17, Kaupunginkirkko. Viikkomesu to 8.10. klo 13, Kaupunginkirkko. Vanhustenviikon tapahtuma Keskustan aluseurakunnassa. Kirkkokahvit Vanhassa Pappilassa (Vapaudenk. 26). Hiljaisuuden hetki pe 9.10. klo 12–14, Kaupunginkirkko.

Musiikkitapahtumat

Virsi- ja lauluhetki ke 30.9. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko, Laasonen. Enkelten tanssi la 3.10. klo 19, Kaupunginkirkko. Tanssiteatteri Raatikon teos yhdistää perinteistä urkumusiiikkia ja esitettävä tanssia. Virsi- ja lauluhetki ke 7.10. klo 12–12.15, Kaupunginkirkko, Heikki Tynkynen. Hyvät Jyvät ti klo 19, Pappilan rippikoulu. Valtasaari 050 521 5411.

Ekumeenista menoa Kaupunginkirkossa

Sunnuntaina 11.10. Kaupunginkirkossa on ekumeeninen lähetyspäivä. Se alkaa messulla, jonka jälkeen on kirkkokahvit Vanhassa pappilassa. Samalla kuullaan lähettiperheiden kuulumisia.

Apua ja tukea tarvitseville

Diakoniapöytämessu ma, ke ja to klo 9–11 Cygnauksenkatu 8. Lea Pietiläinen 050 549 7027, Kaisa Toivanen 050 340 0665, Auni Pelkonen 050 549 7001 tai Elina Lintulahti 050 549 7006.

Lapsille ja perheille

Päiväkerhot, perhekerho ja ekavauvaryhmät. Kerhotila Yliopistonk. 28 B (sisäpiha) Tied. 050 340 9895. Tuunaa ja tekele – perheiden kädentaito- ja leikkitoimintaa ma klo 9.30–11.30. Retkiperhekerho ti 29.9. klo 17.30.30 Haukanniemen nuotiopaikka (kokoontumme Wilhelm Schindlerin kadun päässä parkkipaikalla klo 17.30) Tied. 050 340 9895.

Pyhäkoulu su klo 16, 27. ja 11.10.

Muskarikuoro to klo 16–16.45 Yliopistonkatu 26 B. Laulua, soittoa, leikkiä ja laikkia 6–8 v. Leikkivät sävellet -musakerho (9 v.) joka toinen to klo 17–18 Yliopistonk. 26 B. Musaa ja maalia -musakerho (9 v.) joka toinen to klo 17–18 (22.10. alkaen) Yliopistonk. 26 B. Vielä salainen kerho (3–5 lk) ti klo 18–19 Yliopistonk. 26 B. Ilm. www.jyväsnylänsuurakunta.fi Tied. kirs-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945. Retkipäivä Tampereelle 1.–6.lk la 28.11. Hinta 32 €. Kuokkalan alueen kanssa. Lisätiedot ja ilm.(26.10–15.11) netissä. Joululeiri 5–7.lk Mutasen leirikoulu (Korpilahti). Lisätiedot ja ilm. netissä.

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 27.9. klo 16 seurakuntakeskus, Lähetysseuran Venäjän ja Viron lähetysten aluepäällikkö Pekka Mikkelo ja Jorma Vilkkio, M Ridanpää. Kahvit.

Lähetyskuulumisia Venäjältä ja Virossa

Kortepohjan seurakuntakeskuksessa messussa 27.9. klo 16 kuullaan keskustelusaarna, jossa keskustelevat Lähetysseuran Viron ja Venäjän aluepäällikkö Pekka Mikkelo ja rovasti Jorma Vilkkio. Kirkkokahveilla on luvassa lisää lähetyskuulumisia. Nuoret ja aikuiset Nuorten raamis ma klo 17–18, Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B) Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B) Nuorten messu ke klo 19.15–19.45, Kaupunginkirkko. Tied. Teresa Muhonen p. 050 549 7016. Facebook: Keskustan Panda. Café Taukopaiikka – Nuorten aikuisten kahvila to klo 18 (parill. vkot). Yliopistonk. 26 B. tied. elina.lintulahti@evl.fi. Avoin aamukahvila ja käsityöpöytä (diakoniapöytä) to klo 19, Pappilan rippikoulu. Valtasaari 050 521 5411.

konia ja lähetyk) Keljon palvelutalo B-talo 4. krs ti klo 10–12. Eläkeläisten piiri Viitakoti ke klo 14 (paritt. vkot) Hannatyön rukouspiiri ma 5.10. klo 18, Vanha Pappila. Lisätiedot Kuulasmaa 045 267 4614, Puukari 050 493 3459. Kylän kammarit Vanha Pappila to klo 14 (parill. vkot) Leskien klubi 22.10. klo 10. Seminaarinmäen ja Äylän kävelykiertoon. Lähtö Vanhasta pappilasta, os. Vapaudenkatu 26. Tied. 050 522 2380 tai 050 549 7027. Lähetyspiiri kkn toisen viikon ke 14.10.11.11, ja 9.12. klo 9–11. Vanha Pappila. Aluseurakunnan lähetystyön kuulumiset. Kahvitarjoilu. Messuosasto to klo 17, 8.10. Vanha pappila. Raamattupiiri kaikenikäisille ti klo 10, Vanha pappila. Varttuneiden ja eläkeläisten piiri Puistotori 4. ke klo 13.

KORPILAHTI

Korpilähden aluseurakunnan palvelusetelien avoimena ti ja to klo 9–12 tai ajanvarauksella 050 557 9012. Muina aikoina hautausasiat 040 162 3982, virkatoimikset ja toimitusten sopiminen, 050 363 2300. Muissa asioissa yhteys suoraan työntekijöiden numeroihin. Olemme myös Facebookissa!

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä

Itäkirkko su 27.9. klo 17 kirkko. Koivisto, Laiho. Mukana Putkilähden väkeä. Kirkkokahvit. Mikkelinpäivän messu su 4.10. klo 10 kirkko, Koivisto, Laiho. Kirkkokahvit. Kyläkirkko Tikkanen Harjussa su 4.10. klo 14. Koivisto, Jouni Korhonen. Kirkkokahvit.

Apua ja tukea tarvitseville

Ajanvarauksella diakonissan vastaanotolle. kirs.lepoaho@evl.fi 050 557 9003.

Lapsille ja perheille

Eppu-toppien ololoke to klo 12.30 seurakuntatalo. Tied. ja ilm. 050 557 9006. Perhekerho to klo 9 Ylä-Muuratjärven kylätalo. Iltaperhekerho ke 30.9. klo 18 seurakuntatalo. Perhekerho to klo 9.30 seurakuntatalo. Taaperoryhmä ma 5.10. klo 9.30 seurakuntatalo. Alle 2 v. perheille. Tied. 050 557 9006. Kolmevuotiaiden syntymäpäiväjuhla ke 7.10. klo 18 seurakuntatalo. Tervetuloa kaikki tänä vuonna 3 vuotta täyttävät lapset perheineen yhteiseen juhlahetkeen!

Nuorille ja aikuisille

Väentupa Korpikiteaalla ti klo 11. Hyvämielen kerho Korpikiteaalla ti klo 11. Naisten NOJA-ryhmä ti 29.9. klo 18 seurakuntatalo. Kirkkokouros harjoitukset to 8.10. klo 17.45 seurakuntatalo. Tervetuloa vanhat ja uudet laulajat! Kuoro kokoontuu joka toinen viikko parittomilla viikoilla. Lisätietoja 050 557 9004. Lähetystiimi ke 30.9. klo 18 srk-talolla. Parannetaan Korpilähden lähetystyötä kahvikuppone äärellä. Kaikki kiinnostuneet tervetulleita!

KORTEPOHJA

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä Messu su 27.9. klo 16 seurakuntakeskus, Lähetysseuran Venäjän ja Viron lähetysten aluepäällikkö Pekka Mikkelo ja Jorma Vilkkio, M Ridanpää. Kahvit.

Lähetyskuulumisia Venäjältä ja Virossa

Kortepohjan seurakuntakeskuksessa messussa 27.9. klo 16 kuullaan keskustelusaarna, jossa keskustelevat Lähetysseuran Viron ja Venäjän aluepäällikkö Pekka Mikkelo ja rovasti Jorma Vilkkio. Kirkkokahveilla on luvassa lisää lähetyskuulumisia. Nuoret ja aikuiset Nuorten raamis ma klo 17–18, Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B) Nuorten tila (Yliopistonk. 26 B) Nuorten messu ke klo 19.15–19.45, Kaupunginkirkko. Tied. Teresa Muhonen p. 050 549 7016. Facebook: Keskustan Panda. Café Kide avoin olohuone ke klo 9–11 kirkko. Alakerta. Kuokkamiehet ti 29.9. klo 18 kirkko, alakerta. Café Kide avoin olohuone ke klo 9–11 kirkko. Lähetyskuulumisia. Muskarikuoro to klo 16–16.45 Yliopistonk. 26 B. Laulua, soittoa, leikkiä ja laikkia 6–8 v. Leikkivät sävellet -musakerho (9 v.) joka toinen to klo 17–18 Yliopistonk. 26 B. Musaa ja maalia -musakerho (9 v.) joka toinen to klo 17–18 (22.10. alkaen) Yliopistonk. 26 B. Vielä salainen kerho (3–5 lk) ti klo 18–19 Yliopistonk. 26 B. Ilm. www.jyväsnylänsuurakunta.fi Tied. kirs-marja.piippanen@evl.fi 050 595 3945. Retkipäivä Tampereelle 1.–6.lk la 28.11. Hinta 32 €. Kuokkalan alueen kanssa. Lisätiedot ja ilm.(26.10–15.11) netissä. Joululeiri 5–7.lk Mutasen leirikoulu (Korpilahti). Lisätiedot ja ilm. netissä.

Hiljentymisryhmä Perjantain puolipäivä pe 2.10. klo 12.15 seurakuntakeskus. Parilliset vkot. Oma Raamattu ja päiväkirja mukaan. Yhteyshenkilö Eivor Pitkänen 050 590 0265. Messu su 4.10. klo 16–18 seurakuntakeskus, Pitkänen, Lintunen. Vanhustenviikon messu ke 7.10. klo 13–15 Keltinmäen kirkko, Vilkkio, M Ridanpää. Messun jälkeen kahvitarjoilu. Bussikuljetus: Kuohon kyläkauppa klo:12, Humalälän pysäkki, vanha asemanpysäkki, Erämiehenkadun pysäkit klo 12.10, Salokatu 20 B klo 12.15, Akseli ja Elina -koti klo 12.20, Kortepohjan ostokeskuksen parkkipaikka klo 12.25. Linja-autokuljetukseen ei tarvitse ilmoittautua. Kuljetus ja tilaisuuden tarjoiu ovat maksuttomia.

Musiikkitapahtumat

Yhteislauluhetki to klo 14.45 seurakuntakeskus. Tule laulamään yhdessä hengellisiä laulua ja veisuja!

Nuorille ja aikuisille
Perusisokoulutus ke 30.9. klo 17 pappila.

Nuorten peli-ilta ke klo 18.30 pappila.
Nuorten viikokeskus ke 7.10. klo 17.30 kirkko. Messun jälkeen nuorten iltä/peli-ilta.

Lähetyspysäkki ti 6.10. klo 9.30–14.30 Vesala. Lähetyspysäkki remonttieva-kossa Vesalassa. Joulumyyjäläisten val-mistelua. Lähtö kirkolta kimpppydein klo 9.30. Lounasmaksu 7e. Mukaan läh-tijät ilmoittaututtaka Päivi Itkoselle 040 7090142 viimeistään 5.10.
Miesten iltä ke 7.10. klo 17.30 Varus-kunnan auditorio.

Miesten iltä varuskunnan auditoriossa Tikkakoskella
Heikki Tynkkynen laulattaa ja pääteekse on tarjolla munkki-kahvit Sotilaskodissa. Miesten iltä on keskiviikkona 7.10. klo 17.30, ja sen järjestävät Palo-kan ja Tikkakosken aluiseurakunna.

Lähimmäisen **Kahvitupa** to 8.10. klo 11–15 remonttieva-kossa Vesalassa. Lähtö kirkolta kimpppydein klo 11. Lounasmaksu 7e. Mukaanlähittäjät ilm. Päivi Itkoselle 040 7090142 viim. 7.10.

SÄYNÄTSALO

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 27.9. klo 10 kirkko , Väätäinen, Asikainen.

Mikkelinpäivän messu su 4.10. klo 10 kirkko, Jurva, Asikainen.

Musiikkitapahtumat
Kuokkalan pelimannien konsertti su 27.9. klo 18 kirkko. Konsta Jylhän ja Oskar Merikannon hengellisiä lauluja. Ohjelma 10 € Palokan Pelimannitalon hyväksi.

Apua ja tukea tarvitseville
Diakoniapäivystys ti ja to klo 9–11 seu-rakuntakoti. Saarnatie, 050 598 0951, paula.kiviranta@evl.fi. Ei 8.10.

Lapsille ja perheille
Näkkärikerho ke klo 12.30 seurakunta-koti. 1–3-luokkalaisten iltapäiväryhmä. Näkkärissä vielä tilaa! Ilmoittautuminen ja tiedustelut 050 917 2802.
Perhekerho to klo 9.30 seurakuntakoti.
Puuhakerho to klo 16 seurakuntakoti. Uusi 1–4-luokkalaisten tarkoitettu puu-hakerho alkaa. Ilmoittautumiset Mari Kankaanpää 044 757 5067.
Pyhäkoulu to 8.10. klo 17.30 seura-kuntakoti. Lasten oma hetki Raamatun sanoman äärellä, yhdessä puuhailua. Tied. 050 3400639, lapsityönohjaaja.

Nuorille ja aikuisille
Neulasten harjoitus ke klo 18-19.30 seurakuntakoti.
Nuortenilta ke 30.9. klo 19 seurakun-takoti.
Olohuone ke 30.9. klo 13 seurakunta-koti. Kukka-asetelmia, Kirsi Vähäjiylkkä.
Miestenpiiri su 4.10. klo 18 seurakunta-koti. Teetarjoilua.
Naistensolu ti 6.10. klo 18 seurakun-takoti.
Olohuone ke 7.10. klo 13 seurakun-takoti. Kaikille avoin ohjelmallinen olo-huone. Hiljentymistä, kahvittelua.

TIKKAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu su 27.9. klo 10 kirkko , saarna Petri Kauhanen, Vallipuro, Tiusanen. Kirkkokahvien jälkeen Petri Kauhanen puhuu aiheesta *Kristinuskon juuttalaiset juuret*.
Sanan ja rukouksen iltä su 27.9. klo 18.30 kirkko.
Raamatun äärellä ke 30.9. klo 18 kirkko. *Galatalaiskirje*, Inkeri Tuunanen.
Mikkelinpäivän messu su 4.10. klo 10 kirkko, von Gross, Vallipuro, Piilonen, Tikkakosken rauhanyhdistyksen kuoro. Tikkakosken kirkko 58 vuotta. Täytekak-kukahvit.
Siioninvirsseurat su 4.10. klo 18 pappila.
Ehtoollisen vietto Puuppolan hoivasai-raalassa ke 7.10. klo 13.
Sadonkorjuun kiitosmessu su 11.10. klo 10 kirkko, saarna Marjaana Kotilainen, Sulkala, Piilonen. Syysadon myyjäiset ja uutispuuro lähetysten hyväksi. Myyjäis-

tavaraa voi tuoda kirkolle aikaisemmin tai sunnuntai-aamuna ennen messua.

Musiikkitapahtumat

Lisätiedot: sirpa.piilonen@evl.fi, 040 5609913
Lapsikuoro ke 30.9. klo 13–14 Luonetjärven koulu.
Nuortenkuoro ke 30.9. klo 18 kirkko.
Lapsikuoro to 8.10. klo 17–18 kirkko.
Candela-kuoro to 8.10. klo 18 kirkko.

Apua ja tukea tarvitseville
Yhteydenotot/ajanvaraus diakonia-työntekijälle. maria-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 5609916.
Torstaiaamun hartaus ja aamupala to klo 10 kirkko.

Lapsille ja perheille
Perhekerho to klo 9.30-11.30 Puuppolan kerhotila. Kerhoon ei tarvitse ilmoit-tautua. Pientä yhteistä ohjelmaa, kahvit ja mehut.

Perheiden kirkkohetki ti 29.9. klo 10. Kirkkohetken jälkeen kirkon alakerrassa yhdessäoloo sekä kahvit ja mehut.
Päiväkerhon 70-vuotispäivä su 4.10. klo 15. Koko seurakunnan yhteinen Enkeli-kirkko Taulumäen kirkossa.

Pyhäkoulu ma 5.10. klo 18 Puuppolan kerhotila.
Perhekerho/ Turinatupa ti 6.10. klo 9.30–11.30 kirkko.
Perhekerho/ Turinatupa to 8.10. klo 9.30–11.30 kirkko.

Vaava- ja taaperokerho to 8.10. klo 9.30–11.30 Puuppolan kerhotila. Kerho 0–2-vuotiaiden, ensimmäisen lapsensa saaneiden lasten vanhemmille vertaistu-kiryhmäksi.

Alakouluikäisten kerhot. Vapaita paika-kouja voit kysellä outi.pirttimäki@evl.fi, 040 560 9915

Hengari ke klo 14–17 kirkon alaker-rassa. 5.–7.-luokkalaissille. Voit tulla oleilemaan, pelailemaan tai vaikka teke-mään läksyjä. Pöytäjalppalpo, xbox ja lautapelejä.

Kristinuskon juuttalaiset juuret

Petri Kauhanen Hengen uudis-tus kirkossamme –yhteisöstä puhuu kristinuskon juuttalaisista juurista Tikkakosken kirkossa sunnuntaina 27.9. klo 10 alkan-van messun jälkeen. Kauhanen myös saarnaa messussa.
Sunnuntai-iltana klo 18.30 on Sanan ja rukouksen iltä, jossa ovat mukana Petri Kauha-nen, Heljä Markkula ja Risto Vallipuro. Kauhanen puhuu teemasta Vapautettuna ja kut-suttuna palvelemaan.

Nuorille ja aikuisille
Isokoulu ke klo 18 kirkko.
Nuorten iltä to klo 18 kirkko.
Työtupa diakonian ja lähetysten ti klo 12 kirkko.
Miesten keskustelupiiri ti klo 13 pappila.
Vanhemman väen päiväpiiri ke 30.9. klo 13 pappila.
Naisten iltä pe 2.10. klo 18 pappila. *Vuo-risaarna*. Keskustelua, rukousta, yhdes-säoloo. Iltatee.
MieliMaasta vertaisryhmä ti 6.10. klo 18 pappila. Ryhmä masentuneille ja heidän omaisilleen. Paula Rinne 0408244561, p.m.matilainen@gmail.com.
Lukupiiri ke 7.10. klo 13 pappila.
Miesten iltä ke 7.10. klo 17.30 Varus-kunnan auditorio. Heikki Tynkkynen laulattaa meitä, lopuksi munkki-kahvit Sotilaskodissa.
Jylhänperän päiväpiiri pe 9.10. klo 12.30 Tikkakosken Rauhanyhdistyk-sen talo.
Myyjäiset ja uutispuuro lähetysken hyväksi su 11.10. klo 11 kirkko .

VAAJAKOSKI

Jumalanpalvelukset ja uskonelämä
Messu. Sotiemme veteraanien kirkko-pyhä su 27.9. klo 10 kirkko.
Ruokailu 4 euroa aikuiselta ja 2 euroa lapselta.
Ilmoittautuminen 19.10.mennessä
Raamattu-luento, Ilmestyskirja avautuu!
Mitä Henki seurakunnille sanoo. ti 29.9. klo 18.30–20 kirkko. Evankelista Kari Valkonen Kansan Raamattuseurasta.

Kahvitus alk. klo 18.
Messu su 4.10. klo 10 kirkko, Huttunen, Partanen. Vahtimestari-siivooja Eeva Kortepuron tehtävään siunaaminen.
Ryn seurast su 4.10. klo 14 kirkko.
Vanhusten viikon messu pe 9.10. klo 12 kirkko. Avustajat: Liimatainen, Reingoldt. Kahvit.

Veteraanien kirkkopyhän juhla Vaajakoskella
Sotiemme veteraanien kirkkopyhää vietetään sunnuntai-na 27.9. Tilaisuus alkaa klo 10 messulla Vaajakosken kirkossa. Messun toimittavat Hannu Huttunen, Kari Kuittinen ja Liisa Partanen. Musiikista vastaavat kirkkokuoro ja Kalle Kinnunen, laulu ja Juhani Partanen, sello. Ritva Moisio lausuu runoja. Messun jälkeen on keittelounas ja kahvit sekä juhla. Juhlapu-heen pitää rovasti Risto Krogerus, tervehdyssanat lausuu Kalevi Jääskeläinen ja päätös-sanat Pekka Toivonen. Musiikkia.

Apua ja tukea tarvitseville
Päivystykset: Vaajakoskella ja Jyväskylää ajanvarauksella maria-liisa.jaakonaho@evl.fi 040 5609926,tero.reingoldt@evl.fi 040 5609927.

Lapsille ja perheille
Pyhäkoulu klo su 27.9. ja su 4.10 klo 14 Mutkatie 14.

Pallerot-ekavauvaryhmä ti 29.9. klo 13 kirkko. Vertaistukiryhmä ensimmäisen lapsensa saaneille vauvan ensimmäisen ikävään ajaksi.

Ilta-perhekerho ti 29.9. ja 6.10. klo 17.30–19 kirkko.
Perheiden aamu to 1.10. klo 9–10.30 Jyväskylän seurakuntakoti.
Lasten kirkkohetki to 1.10. klo 10.30 Jyväskylän seurakuntakoti. Lounas.
Perhekerho ti 6.10. klo 9 Jyväskylän seura-kuntakoti.

Lapsiparki to 8.10. klo 8.30–12 Jyväskylän seurakuntakoti.
Perhepysäkki pe 9.10. klo 9–11 Kaunissharjun kerhotila.
Kouluikäisten kerhot. Kerhot alkavat viikoilla 40. Vapaita herttopaikoista voi kysellä Assilta, 040 5582542

Nuorille ja aikuisille
Keskiviiikkokerho ke 30.9. klo 13 kirkko.
Nuorten messu ke 30.9. klo 19 kirkko.
Hengari (nuorten iltä) ke klo 18–20.30.
Perjantaikahvila parillisten viikkojen perjantaina klo 17–21.45.
Miesten raamattupiiri to 1.10. klo 18.30 kirkko.
Myyjäisaskartelua ma 5.10. klo 17.30 kirkko.
Lähetyspiiri ti 6.10. klo 13 kirkko.
Keskiviiikkokerho, Jyскän srk-koti ke 7.10. klo 12. Vanhemman väen, ikäih-misten ja muiden aikuisten ryhmä päi-väaikana. Yhdessäoloo ja kahvittelua. Huomioi poikkeuksellinen aloitusaika!
Miesten päiväpiiri to 8.10. klo 12 kirkko.

Musiikkitilaisuudet
Senioreiden lauluryhmä ke klo 12–13 kirkko.
Kirkkokuoro to klo 18–20 Jyскän seurakuntakoti.
Tied. kanttori 050 358 1860.

Suhteellisen kivaa!

Parisuhde-päivä

Vesalan leirikeskuksessa 1.11. klo 10–16.
Lastenhoito järjestetty.
Ruokailu 4 euroa aikuiselta ja 2 euroa lapselta.
Ilmoittautuminen 19.10.mennessä
Anne Savolin 050 380 0583, anne.savolin@evl.fi

Yhteiset

Aseman Pysäkki
Hannikaisenkatu 27–29, diakoni jukka.rantanen@evl.fi, 050 360 3484,
Avoin toiminta arkin sin klo 11–15
Askartelua ma klo 13 kerran kuukau-dessa, seur. 5.10.
Laulutunti ti 29.9. klo 14.
Rukouspiiri ke klo 12.
Papintunti to klo 14.
Lenkkiryhmä pe klo 12 ja klo 13.30
Tieto-Visa pe klo 13.30.
Yksinäisten teemailat kuukauden 3. lauantai klo 18, seur. 17.10. Tied Seppo Rajaviita 045 111 4522.
Hebrean kielen kurssi ti 29.9. klo 16–17.30 (lisäksi viisi kertaa tiistäi-sin), opettaja Tapani Hynynen 046 628 9538. Pieni kurssimaksu.

Diakonian vanhuustyön kehittämishanke
Diakoniassa Eevi-Riitta Kukkonen, p. 050 360 3590, eevi-riitta.kukkonen@evl.fi
Seniorikammari ma 28.9. klo 14 Van-hassa pappilassa, Vapaudenkatu 26.
Yksinäisyys – yhteisöllisyys.
Osallisuuden kahvihuone ti 29.9. klo 14–16 Vanhassa pappilassa. *Hyvän van-henemisen asialla*, GeroCenterin johtaja Riku Nikander kertoo ja vastaa kysy-myksiin.
Osallisuuden puuhapaja ti 6.10. klo 14–18 Vanhassa pappilassa.

Huoltamo
Huoltamomessu su 6.10. klo 16 Huhta-suon kirkossa, vapaaehtoisten huolta-motiimi.

Kansainvälinen työ
Missiotiimi ti 6.10. klo 18 Cygnaeusken-ka 8, Säde Pirttimäki, nuorten aikuis-ten lähestyksi.
Auta pakolaista -kirpputori to 22.10. klo 15–19 Asema-aukion entisen Intersportin tiloissa, kahvila Aseman pysäkillä. Tuotto pakolaiskriisin autta-miseen Kirkon Ulkomaanavun kautta. Katso ilmoitus.

KohtaamisPaikka
BrunssiKirkko @ Kristillinen koulu su 27.9. klo 11, Voionmaank 18, käynti Vellamonkadulta. KohtaamisPaikka maukkaasti: nyyttäribrunssi, kirkko, las-tenohjelmat.
Kohtaamispaikan iltamessu @ Kau-punginkirkko su 4.10. klo 17, Mika Kilkki. Koppis 2–6 v lapsille alk. klo 16.45 Vanhassa Pappilassa, Vapaudenk 26.
Hengari (nuorten iltä) ke klo 18–20.30.
Perjantaikahvila parillisten viikkojen perjantaina klo 17–21.45.

ALFA – tutustumisretki kristinuskoon torstaisin 24.9.–5.11. klo 18–20 (ei viikko 42) Vanhassa pappilassa, Vapaudenk 26. Ehdit seikkailuun, etsimään ja löytä-mään! Tied. ja ilm. tiina.kilki@kohtaam-ispaikka.net 044 524 3904.
Muut toimintatiedot mm Kohtaamis-Ryhmistä, raamatunlukuohjelmasta

Viittomakieliset
Kuuroidiakiakoniassa Päivi Lehtinen, p. 050 549 7012, paivi.lehtinen@evl.fi, Cyg-naeuskentatu 8. Vastaanotto ti 9–12, Muut toimintatiedot mm Kohtaamis-Ryhmistä, raamatunlukuohjelmasta

mts www.kohtaamispaikka.net / Face-book KohtaamisPaikka Jyväskylällä / insta-gram/kohtaamispaikka

Maahanmuuttajatyö
Cygnaeuskentatu 8, Mirja Hytönen (Kutti), maahanmuuttajatyön di-akoni, 050 549 7033, mirja.hytönen@evl.fi, Irina Aranson, maahanmuuttaja-työn avustaja, 041 705 2329, irina.aran-son@evl.fi
Laku-ryhmä pe 2.10. klo 13.
Ännälän Äx-naiset ma 5.10. klo 17.15.
Maailmanlaaja NNKY ja turvalliset tilat.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 6.10. klo 9–11. *Hyvyyden voiman ihmeel-linen suoja*, Eevakaarina Launis.
Kirjapiiri II ti 6.10. klo 18. Irja Rane: *Nau-rava neitsyt*.
Lauluryhmä Jännät ke 7.10. klo 18.15.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset
Tilaisuus ma 28.9. klo 14 Sepänkeskus-sessa, Kyllinkintu 1. Kahvi klo 13.30 alkaen. Lähteellä-kuoro. Arpajaiset. Yhdistyksen sääntömääräinen syysko-kous n. klo 15.
Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jkiry.net, 044 505 0653
Syysseurat 26.–27.9.
La 26.9. klo 15.30 Vanhusten ja liikun-tarajoitteisten ehtoollinen, ry; klo 17 Seurojen aloitustilaisuus, ry; klo 18 Viik-komessu, Taulumäen kirkko; Iltapala; klo 17 Päätöseurat, ry.
Seurakunnan messu, su 27.9. klo 10 Keltimäen kirkko; klo 11.45 Kahvi, ry; klo 12.30 Perhepyhäkoulu ja seurat, ry; Ruoka ja kahvi; klo 15 Seurat; Kahvi; klo 17 Päätöseurat, ry.
Nuorten perjantai pe 2.10. klo 19, ry.
Seurat la 3.10. klo 19, ry.
Aluuseurat su 4.10. klo 15, Vaajakosken kirkko; klo 16 Seurat, ry.
Seurat ke 7.10. klo 19, Kaupunginkirkko.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Ilmestyskirja avautuu 29.9. klo 18.30 Vaa-jakosken kirkolla. *Mitä Henki seurakunnille sanoo*, Kari Valkonen. Kahvi klo 18.
Viisi-kielisen toiveluuluita ma 5.10. klo 18, Sanan Kulma. Tuula Hakkarainen.
Avoin Raamattupiiri pe 9.10. klo 10 Sanan Kulma.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13, p. (014) 620 801, ksuumi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi. Toimisto auki ti ja to klo 10–14.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Ilmestyskirja avautuu 29.9. klo 18.30 Vaa-jakosken kirkolla. *Mitä Henki seurakunnille sanoo*, Kari Valkonen. Kahvi klo 18.
Viisi-kielisen toiveluuluita ma 5.10. klo 18, Sanan Kulma. Tuula Hakkarainen.
Avoin Raamattupiiri pe 9.10. klo 10 Sanan Kulma.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13, p. (014) 620 801, ksuumi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi. Toimisto auki ti ja to klo 10–14.

Uutisia hyvässä hengessä!
Henki & elämä

Auta pakolaista -kirpputori

Torstaina 22.10. klo 15–19. Kirpparimyynä Asema-aukion entisen Intersportin tiloissa, kahvila Aseman pysäkillä.
Tule myymään hyväkuntoisia tavaroita pakolaisten auttamiseksi. Mahdollisuus tuoda yksittäiset tavarat yhteiseen myyntiin, tavaroita voi toimittaa Cygnaeuskentatu 8:n toimistotiloihin 19.10. klo 9–15 tai Aseman Pysäkillä 22.10. klo 12 alkaen. Mikäli mainitut ajankohdat eivät onnistu, sovitaan erillinen aika. Myymättä jääneet tavarat voit halutessasi lahjoittaa Jyväskylän seurakunnan diakoniatyölle, joka jakaa ne apua tarvitseville.
Voit myös ilmoittautua vapaaehtoiseksi myyjäksi tai kahvitusavuksi. Kirpputorin ja kahvion tuotto kohdennetaan Euroopan pakolaiskriisin auttamiseen Kirkon Ulkomaanavun kautta.
Ilmoittautumiset ja lisätiedot työalasihteeri Ulla Klemettinen, ulla.klemettinen@evl.fi, 050 340 9889 tai diakoni Elina Lintulahti, elina.lintulahti@evl.fi, 050 549 7006.

Kristilliset järjestöt

Jyväskylän NNKY
Puistotori 4, Toiminnanohjaaja Tanja Nieminen, 040 740 4472, jklmny@elisa-net.fi, www.ywca.fi paikallisyhdistykse/ Jyväskylä, www.facebook.com/jklmny, www.facebook.com/tuunauserho
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 29.9. klo 9–11. *Synti ja häpeä*, Eevakaarina Launis.
Laku-ryhmä pe 2.10. klo 13.
Ännälän Äx-naiset ma 5.10. klo 17.15.
Maailmanlaaja NNKY ja turvalliset tilat.
Avoin kohtaamispaikka aamiaisineen ti 6.10. klo 9–11. *Hyvyyden voiman ihmeel-linen suoja*, Eevakaarina Launis.
Kirjapiiri II ti 6.10. klo 18. Irja Rane: *Nau-rava neitsyt*.
Lauluryhmä Jännät ke 7.10. klo 18.15.

Jyväskylän Kristilliset Eläkeläiset
Tilaisuus ma 28.9. klo 14 Sepänkeskus-sessa, Kyllinkintu 1. Kahvi klo 13.30 alkaen. Lähteellä-kuoro. Arpajaiset. Yhdistyksen sääntömääräinen syysko-kous n. klo 15.

Jyväskylän Rauhanyhdistys
www.jkiry.net, 044 505 0653
Syysseurat 26.–27.9.
La 26.9. klo 15.30 Vanhusten ja liikun-tarajoitteisten ehtoollinen, ry; klo 17 Seurojen aloitustilaisuus, ry; klo 18 Viik-komessu, Taulumäen kirkko; Iltapala; klo 17 Päätöseurat, ry.
Seurakunnan messu, su 27.9. klo 10 Keltimäen kirkko; klo 11.45 Kahvi, ry; klo 12.30 Perhepyhäkoulu ja seurat, ry; Ruoka ja kahvi; klo 15 Seurat; Kahvi; klo 17 Päätöseurat, ry.
Nuorten perjantai pe 2.10. klo 19, ry.
Seurat la 3.10. klo 19, ry.
Aluuseurat su 4.10. klo 15, Vaajakosken kirkko; klo 16 Seurat, ry.
Seurat ke 7.10. klo 19, Kaupunginkirkko.

Kansan Raamattuseura
Sanan Kulma, Seminaarinkatu 19
Ilmestyskirja avautuu 29.9. klo 18.30 Vaa-jakosken kirkolla. *Mitä Henki seurakunnille sanoo*, Kari Valkonen. Kahvi klo 18.

Viisi-kielisen toiveluuluita ma 5.10. klo 18, Sanan Kulma. Tuula Hakkarainen.
Avoin Raamattupiiri pe 9.10. klo 10 Sanan Kulma.

Keski-Suomen ev.lut. Kansanlähetys
Lähetyskoti, Kauppakatu 13, p. (014) 620 801, ksuumi@sekl.fi, http://keski-suomi.sekl.fi. Toimisto auki ti ja to klo 10–14.

Mikkelinpäivä 4.10. klo 15
Enkelikirkko perheille
Taulumäen kirkossa
pieni on suurin

Henki & elämä

5. vsk. ISSN 1798-1255
Kustantaja Jyväskylän seurakunta
Julkaisija Jyväskylän seurakunta
Paino Suomalainen lehtipaino Oy
Painosmäärä 60 000 kpl
Jakelu Posti Oyj
Jakeluohje maksuttomasti
Postin asiakaspalvelu, puh. 0200 711 000, www.posti.fi/palute
Päätoimittaja Marjo Rönnkvist 040 535 1064
Toimitus
Kaarina Heiskanen 050 380 0612
Heikki Impio 050 303 3180
Petri Kananen 050 360 3459
Sirpa Koivisto 040 703 0350

Sähköposti
jklrk.tiedotus@evl.fi tai etunimi.sukunimi@evl.fi
Faksi 014 636 785
Osote Telleronkatu 5, PL 103, 40101 JYVÄSKYLÄ
Ilmoitusmyynti: Terhi Takkinen 040 535 0047
jklrk.ilmotukset@evl.fi
Ilmoitushinnat 1,60 e/pm

Seurakunnan neuvosto 014 636 611

LÄHETYSKOTI:
Poittti-nuortenilta la klo 18–21.
Sanan Keidas su 4.10. klo 18. Juhho Hin-tikka: *Kuka on suurin?*
Kolme Kohtaamista nuorille aikuisille ja opiskelijoille ma klo 18.30.
Aamurukouspiiri ti klo 8–9.
Naisten ystäväpiiri ti klo 11.
Naisten raamattupiiri ti 29.9. klo 13.
Keskusten raamattupiiri ti 6.10. klo 18.
Rukouspiiri maahanmuuttajien puolesta ke klo 15–16.
Torstai-ahvila to klo 11.30–14.
Tyttöjen Donkki-ilta pe 9.10. klo 18–20.
Muualla Jyväskylässä:
Isä-poika-sähly Huhtasuon kirkolla la 26.9. klo 10–12, Nevak. 6.
Leipäsunntai su 27.9. klo 16 Halsilan srk-keskuksessa, Kärpänkuja 5. *Rakas-tavatto kristityt todella toisiaan?*, Eero Tolvanen. Ehtoollinen. Lapsille opetus.
Vaajakosken miestenpiiri to 1.10. klo 18.30 Vaajakosken kirkolla, Kirkkotie 11.
3:16-iltä 4–8.-luokkalaissille pe 2.10. klo 18–20.30 Myrskylahden päiväkodissa, Antinmutka 18, Kinkkoma. Lisätiedot Inkeri Lemetyinen 050 309 7212.
Perhepyhäkoulu Pikkuleipä ja Donk-ki-kerho su 4.10. klo 11 Päiväkoti Aarresaarella Toritie 22, Kuokkala. Van-hemmillä raamattuhetki.
Vaajakosken naistenpiiri ma 5.10. klo 18–20, Lintulenkintie 3.

Lähetysyhdistys Kylväjä
Viron piiri to 1.10. klo 17 NNKY:n tiloissa. Kuvia kesän matkalta, Pasanen.
Lähetyspiiri ma 5.10. klo 13 Neulaskoti, Pihkatie 4. *Kreikka/Ateena*, Puhalainen.

SLEY
Lutherin kirkko, Kansakoulukatu 5
Messu sunnuntai su 27.9. ja 4.10. kello 12. Petri Harju.
Muuta toimintaa Lutherin kirkolla:
Evankelisten opiskelijoiden iltä keski-viikkoin sin klo 18.30: ke 30.9.

Jorma Aittilan kottikärryissä ovat Santtu ja Roope Lehtonen ja Linda Sillanpää. Taustalla menoa seuraavat Sirkka Hämäläinen, Helena Aittila, Heini Tarvainen ja Marika Saarela. Lapsenlapset tykkäävät isovanhemman kanssa nukke- ja legoleikeistä.

Hyväksy lapsi sellaisena kuin hän on

■ KAARINA HEISKANEN teksti

Helena ja Jorma Aittila sekä **Sirkka Hämäläinen** toivovat seurakunnan tukevan isovanhempia kristillisen kasvatuksen ja arvomaailman siirtämisessä. He kiittelevät alue seurakuntien järjestämiä perhemessuja sekä lastenkirjokohetkiä, joita on tarjolla esimerkiksi pääsiäisen ja joulun aikoihin.

Isovanhemman kaa -ryhmässä he ovat saaneet tutustua myös kirkon kasvatusta ja perhetyön kehittämiin Isovanhemmuuden palloihin. Siitä on jäänyt mieleen painokas neuvo.

– Hyväksyä lapsenlapsi sellaisena kuin hän on, antaa hänelle turvallisuutta, rakkautta ja selvät rajat.

ISOVANHEMMAN KAA

Linda Sillanpää ja Roope sekä Santtu Lehtonen kihertävät, kun Lindan pappi Jorma Aittila juoksuuttaa kolmikkoa kottikärryissä. Isovanhemman kaa -ryhmässä on aikaa leikkeihin ja keskusteluihin.

■ KAARINA HEISKANEN teksti ja kuva

Isovanhemman osa on näemmä kiva. Nelivuotiaan **Linda Sillanpään** ja Lindan nelikuisen pikkuväljen **Samuelin** mummo **Helena Aittila** sanoo, että lapsenlapsen syntymän myötä rakkaus lisääntyi.

– Tuli konkreettinen kohde, johon kohdistaa rakkautta. Olemme kiitollisia siitä, että yleensä on saatu lapsenlapsia.

Lindan pappi **Jorma Aittila** iloitsee siitä, että lapsenlasten kautta voi elää uudelleen vireän nuoruuden tunteita.

– Eikä lapsenlapsesta ole hoitovastuuta, vaan leikkipuoli on päällimmäisenä. Suhde on erilainen kuin suhde omin lapsiin.

Sirkka Hämäläiselle lapsenlapsen ovat ylpeyden aihe.

– Ensin minä sain lapsen ja sitten hän sai lapsia! On mukava mennä kylään, kun lapsi juoksee vastaan kädet ojossa – mummo!

Aittilat ja Hämäläinen osallistuvat Isovanhemmat kaa -ryhmään Kuokkalan kirkolla. Se on tarjonnut monipuolista toimintaa ja vertaisseuraa. Kerhossa askarrellaan, leikitään laululeikkejä, katsotaan nukketeatteria ja retkeillään lä-

hiympäristössä.

– Leikkiä on paljon. Joskus lapset leikkivät keskenään, joskus mekin osallistumme siihen.

Roope (6) ja Santtu (3) Lehtosen mummo Sirkka Hämäläinen on ollut Isovanhemman kaa -kerhossa jo seitsemän vuotta. Aittilat tulivat mukaan tyttärensä vinkistä.

Isovanhemmilla on suuri merkitys lastenlasten elämässä.

– Minulla oli ihana suhde mummoon. Hän hoiti minua kuusivuotiaaksi asti. Oli turvallista mennä hänen kanssaan päiväunille.

Mummo kertoi itse keksimäänsä satua Satumarjasta, ja satu jatkui seuraavana päivänä. Haluan jakaa samaa omille lapsenlapsilleni, sanoo Helena Aittila.

– On kiva huomata, että muutkin kuin oma lapsenlapsi hyväksyvät mukaan joukkoon. Oma mummoni oli huumorintajuinen ja lempeä, pappi oli hiljainen myhäilijä, Jorma Aittila muistelee.

– Me asuimme mummon kanssa samassa talossa. Äitini lähti töihin, kun minä aloitin koulunkäynnin. Oli mukava tulla koulun jälkeen kotiin, kun mummo oli siellä, Sirkka Hämäläinen sanoo.

Kerhon ohjaajille **Heini Tarvaiselle** ja **Marika Saarelle** kerho eri-ikäisten ihmisten kanssa on vaihtelua.

– Kerho tukee isovanhemmuutta ja vanhempien jaksamista sekä vahvistaa lapsen ja isovanhemman suhdetta. Lisäksi kerho välittää kristillistä kasvatusta ja edistää perinteiden jakamista. Kerho tarjoaa vertaistukea ja uusia ystäviä, kerhon ohjaajat muistuttavat.

Joka maanantai Kuokkalan kirkolla kokoontuvassa kerhossa on vielä tilaa, muillekin kuin Kuokkalan mummoille ja papoille lapsenlapsineen.

Elämästä

Jyväskylässä on hyvät vedet, ja täällä pääsee aina kalaan

■ PETRI KANANEN teksti ja kuva

Olen **Jaakko Oksanen**, 32. Työskentelen tarjoilijana Ravintola Sohwilla. Tulen töihin kaksitoista vuotta sitten oppisopimuksella.

Ravintola-ala ei ollut haaveeni, mutta siinä vaiheessa ei ollut oikein muutakaan. Kävin ennen sitä puolitoista vuotta ammattikoulun putkipuolta, mutta jätin sen kesken.

Sohwilla on tarjolla ruokaa ja juomaa. Itselleni pubipuoli on ollut mukavampi, kun täällä pystyy heittämään enemmän juttua. Tiskillä näkee erilaisia ihmisiä. Täällä käy paljon opiskelijoita ja tie-

tysti kanta-asiakkaita niin kuin kaikissa pubeissa.

Tarjoilijan työ on ihmissuhde-ala. On aika paljon asiakkaita, joiden kanssa ystävyysty. Silloin kerrotaan iloista, ja jos oppii toisen tunteen, niin myös suruista. Enemmän se on sellaista vitsinkerontaa ja kettuulua puolin ja toisin.

Vapaa-ajalla urheilemisen olen puolisoni kanssa. Harrastan jääkiekkoa ja salibandyä. Elämässä on ollut kaikenlaisia harrastuksia, eikä enää oikeastaan ole sellaista, mitä haluaisin edes kokeilla.

Jos olisi rahaa ja aikaa, niin kalastaisin enemmän. Kalastaa voisi

vaikka Ruotsissa, Norjassa ja Meksikossa. Yhdysvalloissa kävin viime talvena.

Olen kotoisin Vaajakoskelta, ja siellä minulla on oma vene. Kalastan rannalta ja veneestä. Jyväskylässä on hyvät vedet ja täällä pääsee aina kalaan. Olen vartissa veneessä.

Jyväskylässä tuskin tulee koskaan lähdeyttä, koska täällä on kesämökki ja kaikki muu. ”Iso kaupunki” ei ole koskaan hurmannut. Riittää että käy siellä kylässä kaksi päivää. Jyväskylä on tarpeeksi pieni, eikä tungos ahdistaa. Lisäksi kun on aina ollut Jyväskylässä, niin kaikki kaverit ja sukulaiset ovat täällä.

Ravintoloissa talouden taantuma näkyy niin, että ihmiset jäävät kotiin. Ei ole vara käydä joka päivä muutamalla oluella. Viikolla kaupunki on aika kuollut. On vaikea käskää porukkaa ottamaan olutta. Harvemmin tulee itsekään lähdeyttä baariin.

Oman baarin perustaminen voisi olla mahdollisuus, mutta kun Suomi on menossa tähän suuntaan, niin se on aika epätoiminnainen vaihtoehto. Sen pitäisi olla aika hyvä juttu, että se löisi leiville. Jos yhdistäisi sporttia ja hyvää sormiruokaa, niin sen pitäisi onnistua. Toivotaan, että joskus.

Jaakko Oksanen

Ravintola Sohwin tarjoilija Jaakko Oksanen haluaisi kalastaa nykyistä enemmän. Tulevaisuudessa oman ravintolan perustaminen on toiveissa.